

Chiovini Ferenc Általános Iskola
és
Alapfokú Művészeti Iskola

Tartalom

1. Bevezetés.....	5
1.1. Jogszabályi háttér:.....	5
1.2. Az intézmény bemutatása.....	6
2. Helyzetelemzés.....	6
2.1 A székhelyintézmény és a tagintézmény kapcsolata	6
2.2 Intézményünk legfontosabb jellemzői, adottságai.....	7
2.3 A művészeti iskola	7
3. Nevelési program	8
3.1. Pedagógiai alapelveink.....	8
3.1.1. Az értelem kiművelése	8
3.1.2. A tanulási motívumok, képességek fejlesztése.....	8
3.1.3. Kognitív képességek fejlesztése	10
3.1.4. Kompetencia fejlesztés.....	11
3.1.5. Egészséges, kulturált életmódra nevelés	11
3.1.6. Közösségfejlesztés.....	13
4. Pedagógusok.....	17
4.1. Pedagógusokkal szemben támasztott elvárások	17
4.2. Osztályfőnökkel szemben támasztott elvárások	18
4.2.1. Osztályfőnök feladatai.....	18
5. Tanulásszervezése	19
5.1. Projektoktatás	20
5.2. Témahét.....	21
5.3. Digitális eszközök alkalmazása a tanítási - tanulási folyamatban.....	22
6. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	22
7. A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	23
7.1. Tanulók értékelése.....	23
7.1.1. Az értékelés alapelvei.....	23
7.1.2. Az értékelés formái.....	24
8. Tanulmányok alatti vizsgák.....	25
8.1. A vizsgák célja, hatálya.....	25
8.2. A tanulmányok alatti vizsgák típusai	26
8.2.1. Osztályozó vizsga.....	26
8.2.2. Javítóvizsga	26
8.2.3. Pótvizsga	26
8.3. Az írásbeli vizsga általános szabályai	27

8.4. A szóbeli vizsga általános szabályai:	27
8.5. Egyéni munkarend szerint tanulók	28
9. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	28
9.1. Az iskolai egészségnevelés kiemelt feladatai.....	28
9.1.1 Az egészségnevelés célja.....	29
9.1.2. Az egészségnevelés alapelvei.....	29
9.1.3 Egészségnevelés fejlesztési területei	29
9.2. Az egészségnevelés szinterei.....	30
9.2.1. Tanítási órán	30
9.2.3. Iskolai étkeztetés	31
10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek.....	31
11.1.Tehetséggondozó program	33
11.1.1. Alapelvek.....	33
11.1.1.2. Cél	33
11.1.1.3. Feladatok	33
11.1.1.4. Alapozószakasz (1-4.évfolyam)	34
11.1.2. Tehetségazonosítás.....	34
11.1.3. Felsőtagozat - Tehetséggondozó program.....	34
11.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	35
11.2.1. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehezítettséggel összefüggő pedagógiai tevékenységek	35
11.2.2.Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	37
12. A szociális hátrányok leküzdésére irányuló tevékenységek.....	38
12.1. Gyermek- és ifjúságvédelem	39
13. Tanulói jogviszony, átjárhatóság.....	40
13.1. 1. évfolyamra való beiratkozás.....	40
13.2. Belépés az iskola felsőbb évfolyamaira átvétel útján.....	41
14. Az iskola helyi tanterve.....	42
14.1 A választott kerettanterv.....	42
12.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok.....	43
12.3. A csoportbontás szervezésének elvei	56
13. Alapfokú Művészeti Iskola.....	57
13.1 A nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei	57
13.1.1. A művészetoktatási célunk:.....	57
13.1.2. A néptánc tanszak tantárgyai oktatásának cél-és feladatrendszere.....	57
13.1.3. Az alapfokú képzőművészeti oktatás célrendszere és funkciói.....	58

13.1.4. A képzőművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai.....	58
13.2. Értékelés az alapfokú művészeti iskola tanszakain:	60
14. Táncművészet.....	60
14.1. Óraterv néptánc tanszakra	61
15. Képzőművészet területén	62
Fő tárgyak.....	62
Legitimáció.....	64

Mire való az iskola?

Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jólvégzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtanulja azt a munkát, amit szeretni fog. Szent-Györgyi Albert nyomán

Egy célért – különböző utakon

„...megfigyelhetjük a szem kettősségét, mely jellemző minden eleven létezőre. Ha sötétet mutatunk a szemnek, a világot kívánja; ha a világosságot ajánlunk, sötétet követel...”
Goethe

Intelem

„Ha tiltva nevelsz, hazudni tanítasz.” grafiti

1. Bevezetés

1.1. Jogszabályi háttér:

Készült az alábbi jogszabályok figyelembevételével:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról szóló jogszabály rendelkezéseit, valamint a kerettantervek tartalmát.

1.2. Az intézmény bemutatása

Besenyszög községben a népiskolai oktatás az 1777.évi I.Ratio Educationis-t követően szerveződött meg Eszterházy Károly egri püspök munkásságának köszönhetően.

Az intézmény jelenlegi formájában 1951 és 1959 között épült fel. Az általánosiskolai nevelés és oktatás mellett sokáig diákotthonként is szolgált, amely-a jellemző környező településszerkezet a tanyavilágból származó tanulói igényeket elégítette ki. A tanyasi diákotthon a nyolcvanas évek elejére szűnt meg fokozatosan, és ettől kezdődően kizárólagosan a település lakosságának szolgálata lett az intézmény feladata.

Szakmai szempontból jelentős előrelépést jelentett, hogy 1985-ben megszűnt a váltott tanítási rend. Előbb az alsós tanulócsoportokat tagépületekbe helyezték el; majd 1991-től lehetővé vált, hogy minden osztály egy épület falain belül működhessen. Ez által megteremtődtek az egységes iskola alapvető infrastrukturális feltételei.

Az iskola 1996-ban felvette a besenyszögi születésű Chiovini Ferenc festőművész nevét.

2002-ben megindult az alapfokú művészetoktatás néptánc és képzőművészeti tagozattal.

2007. szeptember 1-től Besenyszög-Tizadasüly Közoktatási Intézményfenntartó Társulása működtette az iskolát, besenyszögi székhellyel, valamint a tizadasülyi tagintézménnyel.

A tizadasülyi iskola nagy hagyományokkal bíró intézmény, de a tanulók létszámcsökkenése (előregedő település) nem tette lehetővé az önálló működtetést a helyi önkormányzat számára.

Ez szakmai szempontból is előnyösnek bizonyult, a 2011-es tanévtől térségi feladatot is ellátott, mivel a Szászbereki Általános Iskola is csatlakozott a társuláshoz. A sajátos nevelési igényű, valamint a tanulásban akadályozott tanulók fejlesztése érdekében pedagógiai szakszolgálatot is működtetett az intézmény 2012-ig.

2012. szeptember 1. és 2022. július 31. közötti időszakban az intézményt a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet működtette.

Az önkormányzat kezdeményezésére, amelyet a szülők többsége támogatott, az iskola államfenntartásba került 2022. augusztus 1-jével. A fenntartói feladatokat a Szolnoki Tankerületi Központ látja el.

2. Helyzetelemzés

2.1 A székhelyintézmény és a tagintézmény kapcsolata

Az intézményszékhelye: Besenyszög, tagintézménye: Tizadasüly. Az intézményegységekben a pedagógiai program és annak megvalósításának elvei azonosak, ám a gyakorlatban a megvalósításban különbségek adódhatnak. Ennek oka a pedagógiai programban megfogalmazott célok eléréshez vezető úton mutatkozó hangsúlybeli eltérések.

Ezért különbségek lehetnek az intézményi órahálóban, a szabadon választható órákat lefedő tantárgyak felhasználásában, az adott évfolyamhoz rendelt maximális óraszámok változatlanul hagyásával, azok betartásával.

Különbségek lehetnek az éves munkaterv lebontásával kapcsolatban, értekezletek, tanításkülső munkanapok, iskolai ünnepek megszervezésében is.

Ezeket az eltéréseket a tantárgyfelosztásban illetve a munkatervben egyértelműen nyomon lehet követni.

2.2 Intézményünk legfontosabb jellemzői, adottságai

Iskolánk Besenyszög, illetve Tizsasüly települések egyetlen iskolái. Ez meghatározza az iskolába járó gyerekek összetételét. Befogadó iskola vagyunk.

Tanulóink létszáma összesen 300 körül mozog. Jelenleg mindkét iskolában évfolyamonként egy-egy osztály működik.

Tizsasülyi tagintézményünkben a szomszédos Kőtelek településről közel osztálynyi gyermek jár át.

Az angol és a német nyelvek tanításának megszervezését az intézmény adottságainak, lehetőségeinek, a meglévő humánerőforrás figyelembevételével szervezzük meg.

Alsó tagozatban Besenyszögön teljeskörűen, Tizsasülyön 1-3. évfolyamon kéttanítós modellel dolgozunk. Itt 4. évfolyamon napközis ellátás vehető igénybe. Felső tagozaton tanulószobát működtetünk. Valamennyi tanulónk számára lehetőség van az étkezésre, melyet a települési önkormányzatok biztosítanak.

Az iskola tanulmányi átlaga 4 egész körüli. A felzárkóztató munkának köszönhetően hosszú évek óta alacsony az osztályismétlő gyermekek száma.

Kiemelt szerepet kap a művészeti nevelés (képzőművészet, néptánc).

Az iskolába érkező beilleszkedési, tanulási vagy magatartási gondokkal küzdő gyermekek száma évről-évre változik, a tendencia növekvő. A fejlesztésre szoruló gyermekkel folyamatosan foglalkoznak iskolánk pedagógusai. Integráltan oktatjuk a sajátos nevelési igényű tanulókat, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, gyógypedagógiai asszisztensek főállásban segítik a gyermekek fejlődését. Az utazó gyógypedagógiai hálózat igénybevételével is igyekszünk kiegészíteni a fejlesztést.

Székhely iskolánk épülete az 1950-es évek elején épült, melyet Besenyszög Város Önkormányzata felújított. Az udvarunk kicsi, nem rendelkezik önálló sportpályával. 2018 januárjában átadásra került a fenntartó által, pályázati forrásból épített, kettéosztható tornaterem, amely nemcsak a testnevelés órák színvonalas megtartására, hanem délutáni sportolásra is lehetőséget ad. Arra törekszünk, hogy a környezettudatos nevelés mindennapjaink része legyen.

Tagintézményünk a székhelytől 20 km távolságban, Szolnoktól távolabb, a Jászság településeihez közelebb eső Tizsasüly településen található. A három épületrészből álló iskolában az alsó felső tagozatos tanulók teljesen elkülönülnek egymástól. Tornateremként a művelődési ház többfunkciós termét használjuk, rendelkezésünkre áll az iskola melletti utcai tornapálya és a karbantartott focipálya.

2.3 A művészeti iskola

Az alapfokú művészeti iskola a művészeti ágak iránt érdeklődő tanulók számára biztosítja készségeik, képességeik fejlesztését, alkotó és önkifejező képességeik kibontakoztatását, tehetségük gondozását. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az alapfokú művészetoktatási intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az egységesítést szolgáló közös alapra építhetik az alapfokú művészetoktatási intézmények pedagógiai programjukat, azon belül helyi tantervüket, melyet a helyi igények és célok figyelembevételével fogalmazhatnak meg.

A tantervi szabályozás rugalmassága révén hozzájárul az integrált oktatás-nevelés megvalósításához, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetenciaterület

fejlesztéséhez.

A művészetoktatás tantervi programja az egyes művészeti területek követelményeire, a művészeti ágak sajátos nevelési és oktatástörténeti értékeire, a művészeti nevelés tapasztalataira, a művészetpedagógiai és művészetpszichológiai kutatások eredményeire, a magyar művészeti nevelés nemzetközileg is elismert gyakorlatára épül. Helyi tantervünk részletezi a képzés struktúráját.

3. Nevelési program

3.1. Pedagógiai alapelveink

3.1.1. Az értelem kiművelése

Az értelem kiművelésének két alapvető feladata emelhető ki: a kognitív (tanulási) motívumrendszer és a kognitív képességrendszer kialakulásának segítése.

3.1.2. A tanulási motívumok, képességek fejlesztése

A szilárd és pozitív tanulási(kognitív) motívumok kialakulása nem csak az iskolai tanulás eredményességének legfontosabb feltétele, hanem életre szóló jelentőségű, hiszen ez az alapja a személyiség fejlődésének. Így a tanúláshoz való pozitív hozzáállás kialakítását, fejlesztését feladatnak tekinthetjük.

Az iskolai nevelőmunkánk egyik alapvető érdeke a kíváncsiság öröklött motívumában rejlő energiaforrások kihasználása, hiszen ez az eredményes nevelés kiinduló feltétele. Ugyanakkor a kíváncsiság leépülésének megakadályozása, állandó táplálása, gyakorlása a személyiség fejlesztés egyik lényeges feladata. Alap feltétele egy ingergazdag közeg kialakítása és fenntartása. (Különösen fontos ez a tagintézményünkben) Ennek érdekében minél több kötődésre, kommunikációra kell lehetőséget kínálnunk. Célunk az, hogy az iskola élete, a tanuló élményei minél változatosabbak legyenek. Nem hagyhatjuk tanulóinkat unatkozni! Változatos órai munkával, aktuális, élményt jelentő információk átadásával, tanítási órán kívül szervezett szakköri, kulturális, sporttevékenység kialakításával érhetjük el célunkat.

A következő fontos lépés az érdeklődés felkeltése és fenntartása. Az érdeklődés első tekintetre jelentéktelennek minősíthető kellemes élményt adó ismeretek, vagyis pozitív attitűdök, meggyőző vélemények, vonzó minták felhalmozásával születik. Ennek egyik alapvető formája a felnőttek, a társak, a nevelők pozitív viszonya ahhoz, amit csinálnak és mondanak. Aki nem szereti tárgyát, nem szívesen tanít, akit idegesítenek a gyerekek az nem képes érdeklődést fejleszteni. Mindebből az a nevelési feladat adódik, hogy minél gazdagabb és mélyebb ismeretek, pozitív élmények által elsődleges, erős érdeklődés kialakulását segítsük elő. Ez elengedhetetlen feltétele az eredményes tanulási folyamatnak.

A megismerés másik alapvető motívuma a bizonytalanság. Ebben az esetben a tudás nem elégséges az egyértelmű döntéshez, ennek eredményeként elindul egy próbálkozás, amely megoldási kísérlethez vezet. Ezt a folyamatot nevezhetjük felfedező tanuláshoz. Azaz igazi tanulás, ha a tanuló maga fedezi fel az összefüggéseket, maga oldja meg a problémákat. A célravezető megoldás ebben az esetben az, ha a tantárgyak éves tananyagában gondosan kiválasztjuk az erre a célra legalkalmasabb néhány témát, azokat előkészítjük. Célunkat akkor értük el, ha a tanulók számára a felfedező, probléma megoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamat.

A sikerélményt adó iskolai tanulásnak egyik fontos feltétele a teljesítmény vágy optimalizálása. Ennek érdekében ismernünk kell valamennyi tanulóink sikervágyának fejlettségét, jellemzőit, és a nekik adott feladatokat lehetőleg ennek mértékében határozzuk meg. Ezzel minimalizáljuk

a tanulók tanulási kudarcait. Időben fel kell ismernünk a szorongásos kudarcfélelmet. Az ilyen tanulókra gondosan oda kell figyelniük, és törekedniük kell arra, hogy szorongásukat a sikerélménnyel feloldjuk.

Az ember öröklött hajlama egymás folytonos értékelése, minősítése. Ha a sikert jelző elismerés, dicséret gyakori, maga az elismerés válik kívánatossá, szilárdulhat általános motívummá. Ha a közeg közömbös, az elismerésvágy elsorvadhat. Az indokolatlan elismerés alaptalan önbizalmat alakíthat ki. A dicséret igen hatékonyan növeli a tanulás eredményességét, de még a kritika is jobb, mint a közömbösség. Nevelési tevékenységünk fontos feladata ennek a folyamatnak az optimalizálása.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy szoros összefüggés van a pedagógusiránti kötődés, szeretet és a nevelés, sőt az általa tanított tantárgy elsajátításának eredményessége között. Így tehát a kötődés fontos tanulói motívum. A tanár-diák jó kapcsolata tehát nem csupán ideális légkört, atmoszférát teremt, hanem tantárgyi tudásban is mérhető. Mindennek természetesen az ellenkezője az igaz. A nevelő a nevelt védelmezője és a támasza, segítője. A tanuló érezze, tudja, szükség esetén a nevelő együtt érez vele, megvédi, segíti. Lehetetlen mindenkit egyformán szeretni, az viszont nem kizárt, hogy egy emberhez sokan kötődjenek. Az eredményes nevelő ilyen személyiség. Tudatosan és kitartóan erősítsük magunkban azt a meggyőződést, hogy neveltjeink mindenekelőtt együttérzést, védelmet és támaszt, segítséget várnak el tőlünk, hogy ezt képesek is vagyunk megadni, hogy bízhatnak bennünk, számíthatnak ránk. Függetlenül attól, hogy kihez, milyen szorosan kötődünk, kit mennyire szeretünk.

A kötelességtudat olyan tanult motívum, amely az elvárt, az elvállalt feladatvégzésére, teljesítésére készíti. Független attól, hogy milyen feladatról van szó, ki az, aki a teljesítést elvárja, milyen előny származik elvégzéséből. Ennek a motívumnak a kialakítása, erősítése fontos feladatunk. Célunk az olyan feladatok kitűzésével érhetjük el, amelyek reálisan teljesíthetők. A teljesítést rendszeresen ellenőrizni és következetesen értékelni kell.

Fontos feladatunk a tanulói igény szint optimális kialakulásának segítése. A tanulói igény szint határozza meg, hogy milyen színvonalú teljesítmény jelent a tanulónak sikert vagy kudarcot. Ez olyan tanult motívum, amelyet a környezet, iskola, pedagógus befolyásolhat. A pedagógus feladata az, hogy az adottságok, képességek egyéni figyelembevételével diákjaiban teljesítéseik során optimális igény szintet alakítson ki.

A sikeres tevékenységek, azok elismerései, avagy a kudarcok, bírálatok nemcsak a vonatkozó dolgok, tevékenységek, személyek iránti, hanem önmagunk iránti sikervágyat, illetve kudarcfélelmet is kialakíthatnak. Az egészséges tanulási ambíció alapja a reális önismeret. A tanulási ambíció fejlődése nagyon sok veszélynek van kitéve, könnyen megrekedhet vagy rossz irányt vehet. Ezért az egészséges tanulási ambíció fenntartása nagyon fontos feladat.

A tanulás értékét a jobb megélhetés, a magasabb társadalmi státus lehetősége szempontjából ítéli meg a szülő és a tanuló. A tanulásnak valóban ez a legkézzelfoghatóbb értéke az egyén és a társadalom számára egyaránt. Ebben a folyamatban fontos szerepe van a szülő és tanár együttműködésének. A szülő szilárd hite a tanulás alapvető, jövőt meghatározó gyakorlati értékében erősítheti ezt a motívumot.

A tanulás, a tudás mint érték kialakítása különösen fontos a tagintézményünkben, ahol a családi minta nem erősíti ezt az egyetlen kitörési pontot.

3.1.3. Kognitív-képességek fejlesztése

A kognitív képességrendszer az információk feldolgozását, kezelését szolgálja az információk vételével, közlésével, szelekciójával, értékelésével, kódolásával, átalakításával, létrehozásával, tárolásával, felhasználásával. Ez a szemlélet mód egyesíti az információk kezelését lebonyolító megismerését, kommunikációt, gondolkodást, tanulást.

Az értelmező tanulás kialakítását lényeges pedagógiai célként tűzhetjük ki magunk elé. Ennek érdekében fejlesztenünk kell a tanulók értelmezési képességét. A fejlesztés egyszerű rendszerek viselkedésének, működésének felfedeztető (értelmeztető) tanításával, a feltárt szabályszerűségek közös megfogalmazásával és alkalmazásával végezhető el hatékonyan.

Pedagógiai feladatunk a bizonyítási képesség folyamatos fejlesztése, rendszeres gyakorlása. A tanítás, a magyarázat folyamatában sokszor hivatkozunk a tapasztalatokra, a szemléltetés is gyakran ezt a célt szolgálja. Az egyszerű bizonyítási eljárások rendszeres alkalmazása az iskola valamennyi évfolyamán lehetséges.

A tanulás folyamatában jelentősek a vizuális információk, amelyek vizuális jelrendszerekbe, nyelvekbe kódoltak. Így a diákoknak fejlett tanulási vizuális kommunikációra van szükségük, amely az ábrázolás és ábraolvasás képessége általműködik.

Az ábraolvasás és az ábrázolás a megismerés, a gondolkodás, a tanulás és a kivitelező tevékenység eszköze, és csak konkrét tartalmakkal működhet, általuk fejlődhet. Ebből következően ezeknek a képességeknek a fejlesztése valamennyi tanár és tantárgy feladata, sokféle szemléltetőábra, modellhasználatával, rajzi vázlatok készítésével, informatikai eszközök használatával.

A verbális tanulási kommunikáció egyik legfontosabb összetevője a nyelvtudás. A nyelv tudása személyiség értelmi fejlettségének, tanulékonyságának meghatározó tényezője. A nyelvtudás fejlődése nélkül az értelem kiművelése, a személyiség fejlődése lehetetlen. A szókincs gazdagsága, összetételének jellemzői, rendezettsége, absztrakciós szintje meghatározza a hozzá férhető, felfogható ismeretek körét, leküzdhetetlen korlátokat jelent bizonyos szintű ismeretek befogadását illetően. A nyelvtudás fejlesztése az értelem kiművelésének, a személyiség fejlesztésének alapvető eszköze. Kívánatos a tananyagok szövegét úgy alakítani, hogy a szókincs, fogalomkincs fokozatos fejlesztését is hatékonyan segítse. Vonatkozik ez a tananyag nyelvezetére is, amelynek szabályrendszere a nyelvrész fejlődését kell, hogy szolgálja.

A tanulási verbális kommunikáció lényeges eleme a beszéd és beszédértés. Ez olyan képesség, amelynek magasszintű fejlettsége tanulóinkat esélyesebbé teszi a tanultak megértésében. Nemcsak esztétikai kérdés! Minden pedagógus feladata, hogy diákjait érthető artikulációra, igényes szóbeli közlésre készítse. A szóbeli számonkérések során a pedagógustanulóitól várja el, hogy mondani valójukat igényesen adják elő.

Az értelem kiművelésének alapvető feltétele az írás és az olvasás. Nagyobb szövegegységek (pl. fogalmazások) elkészítése logikusgondolatmenetet igényel, a tanult ismeretek rendszerezését. Az értő olvasás és a szövegfeldolgozás képességének fejlesztése különösen a gyengébb tanulóknál a tovább haladásnak legfőbb akadálya, így mindenképp fejlesztendő.

Formalizálás nélkül az információk kezelése mennyiségük és komplexitásuk növekedésével egyre nehezkesebbé, egy ponton lehetetlennéválnak. A formalizálás, szigorú logikai szabályok alapján, a nyelv grammatikai szabályrendszere alóli felszabadulást eredményezi, ami az információk nagy mértékű tömörítését és áttekinthetőségét teszi lehetővé.

A formalizált kommunikáció a matematika által kidolgozott formulák nyelvén túl az információk robbanásszerű növekedése miatt, a számítógép segédletével is egyre újabb formákat meghonosítva, egyre több területen terjed el, egyre általánosabbá válik. A kiből a formalizált kommunikáció képessége nem alakul ki, azok elesnek a formalizált információk befogadásának képességétől. Fontos feladatunk ezen képesség fejlesztése. A táblázatok, a formalizált szövegek, a számítógépes adatbázisok, könyvtárak, kulcsszavas információkeresők stb. olvasásának, használatának megtanítása egyre inkább létszükséglet.

A gondolkodás bonyolultképességrendszer, amelyet fejleszteni lehet, és kell.

A tanulási képességfejlettsége a személyiség komponensrendszereinek gazdagságától, a működésüket szervező képességek fejlettségétől, a tanulásimótvumrendszer fejlettségétől függ. Fontos feladata tanulási módok (szándékok, szándéktalan, ismeretszerző, tájékoztató, felfedező, próbálkozó, játékos és alkotótanulás stb.) optimalizálása. Az életkorhoz, tartalomhoz, feltételekhez és lehetőségekhez igazodva kell alkalmaznunk a az alapvető tanulási módok vagy változataik valamelyikét.

A cselekvőtanulás, oktatás eredendően szándéktalan tanulás. A céle redetileg valamilyen feladat elvégzése, probléma megoldása és e tevékenység közben jólmotivált, igen hatékony spontán tanulás folyik. A szemléletes tanulás, a szemléltető oktatási tanulási-tanítási mód. Feladatként fogalmazhatjuk meg az ebben rejlő lehetőségek maximális kihasználását. A szemléltető oktatás sikerének érdekében mindenkinek ismernie kell a szemléltetés módszereit. Ki kell használni az iskolánkban meglévő technikai, oktatási eszközöket.

3.1.4. Kompetencia fejlesztés

Kompetencia az ismeretek, ezek alkalmazási képessége és az alkalmazásához szükséges motivációt biztosító attitűdök összessége.

Kompetencia alapú oktatáson a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazás képestudást középpontba helyező oktatást értjük. Ennek egyik eszköze a problémaközpontú tanítás, gondolkodásra nevelés, a felfedezettő tanítás-tanulás, a megértésen és tevékenységen alapuló fejlesztés.

A világban zajló gazdasági, technológiai, társadalmi változások szükségessé teszik egy újfajta magatartásforma kialakítását, amely alkalmazkodik a társadalmi igényeihez. Egy tudatos pedagógiai törekvésre van szükség, amely nem hagyja figyelmen kívül új műveltségterületek megjelenését, régi tudásterületek átstrukturálódását, a tantárgyi ismeretek összefüggéseit, a megtanult elemek újhelyzetekbe történő átvitelét előtérbe helyező tudásiránti igényt.

Az alapkészségek (írás, olvasás, számtani műveletek, megértés, beszéd) gondolkodási képességek (kreatív gondolkodás, döntéshozatal, problémamegoldás), személyesminőségek (felelősség, önértékelés, együttműködés, tisztesség, őszinteség) mellett az utóbbi időben előtérbe kerültek az ún. kulcsképeségek fejlesztésének területei. Ide tartozik az információ (megtalálásának, szelektálásának, felhasználásának) kezelésének képessége, hangsúlyt kap a kommunikációs, kapcsolat teremtési és együttműködési, képességek fejlesztésének jelentősége. Ezentúl még kiemelhetjük a kommunikációs, a normatív, a döntési, a szabálykövető, a lényegkiemelő, az együttműködési, a problémamegoldó, a kritikai valamint a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességeket, kulcskompetenciákat.

3.1.5. Egészséges, kulturált életmódra nevelés

Minden ember közvetlen érdeke, célja a létezés, a túlélés, a testi-lelkiegészséges, jóközérzet, a jólét, szervezetének, személyiségének stabilizálása, optimális működése, fejlődése. Ez a

közvetlen cél a személyes életmód által valósul meg a személyes kompetencia fejlettségétől függő eredményességgel. Az egészséges életmód olyan aktivitás, amely a szervezet, a pszichikum szükségleteinek optimális kielégítését, működését szolgálja. A kulturált életmód a személyes szükségletek, vágyak igényes, színvonalas kielégítése.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés a személyes kompetenciafejlesztését, eredményességének és igényességének növelését jelenti. Az egészséges életmód kiinduló feltétele a biológiai szükségletek kielégítése. Az iskola feladata kettős: hozzájárulás a biológiai szükségletek kielégítéséhez, valamint az egészséges és kulturált szükséglet-kielégítés elsajátításához, szocializálásához.

A szükségletekből fakadó kötelezettségeink a következők. Feladatunk az előírásokat megtartva a tiszta és kulturáltkörnyezet, az elegendő számú, tisztántartott mellékhelyiség biztosítása. Folyamatosan gondoskodni kell a tiszta és friss levegőről az optimális hőmérsékletről, megfelelő világításról, egészségvédő belső környezet kialakításáról. Meg kell az egészségvédő akciókat (szűrések, oltásokstb.) szervezni.

Az iskolai nevelésünk a tanulók felé egyértelműen meg fogalmazott elvárásokkal járulhat hozzá a szükséges motívumok kialakításához.

Az iskola példás tisztaságával, rendjével, kellemes, esztétikus közegével is nevel. Diákjaink alkotó tevékenységként tanári segédlettel végezzék a tantermek és folyosók díszítését, szépítését.

Törekednünk kell arra, hogy az iskola fizikai közegével szemben negatív attitűdök ne alakuljanak ki, hogy tanulóink szeressenek az iskolában tartózkodni.

Az egészséges életmód alapeleme a mozgás. A mozgás szükséglet kielégítése nem korlátozódhat csupán a tanórára. Így az iskolának feladata, hogy a sport, a mozgáslehetőségét tanórán kívül is biztosítsa, rendezvényeit támogassa.

A testi egészség mellett a lelki egészség megőrzése is nagyon fontos feladat. Ehhez nélkülözhetetlen az identitás épségének megőrzése. Ezt szolgálják a szuverenitás motívumai: a szabadságvágy, az önállósulási és az öntevékenységi vágy. Az iskola feladata, hogy olyan légkört, szellemet, elvárás rendszert fejlesszen ki, amelyben nem sérül a pedagógusok és tanulók szabadságvágya, amelyben a korlátok egymás szabadságvágyának érvényesülését szolgálják. Fontos pedagógusi feladat megtalálni a tananyag azon tartalmait, amelyekben a szabadság, szabadság vágy sokoldalú megközelítése lehetséges. A téma a vita módszerét vonzza.

Az önállóan, bátortalan, kezdeményezésre kevésbé képes tanulókkal látszólag nincsen különösebb gond, valójában nem kapnak kellő figyelmet, holott igen nagy szükségük lenne önállóságuk fejlődésének segítésére. A korlátot nem ismerő, hiperaktívnak minősített tanulók gyakori konfliktusaik miatt állandóan a figyelem középpontjában állnak ugyan, de önállóságuk optimalizálása nem, vagy alig halad előre. Az iskolai oktató-nevelőmunkánk során fokozott figyelmet kell fordítanunk ezeknek a problémáknak időben történő felismerésére és megoldására. Az esetleges nehézségek megoldásához elengedhetetlen a szülővel fenntartott jó kapcsolat.

Felsőtagozaton kezdenek kialakulni az önértékelési motívumok. Ekkor válik igazán fontossá az önismeret szükségességének tudatosítása. Az önértékeléssorán elsősorban különböző szempontok alapján magunkat értékeljük. A mennyiben önbecsülésünk pozitív vagy negatív irányban távol esik a realitástól, vagy mások és önmagunk értékelése rendszerint hibás, úgy ez

szakadatlan külső és belső konfliktusokhoz vezet. Mindebből következik, hogy a nevelés feladata a reális önbecsülés kialakítása. Minden osztályban akad néhány kisebbségben vagy önteltségben szenvedő tanuló, aki segítségre szorul. A tanár jobbjára pedagógiaiérzékére támaszkodva igyekezett eddig megoldani (több-kevesebb sikerrel) az ilyen jellegű problémákat. Célunk az, hogy megteremtjük a helyes önismeret kialakításának szervezett kereteit. Ennek első eleme egy fejlesztőprogram (kidolgozása, átvétel) elvégzése az osztályfőnöki órákon. Második eleme pedig az érdeklődő tanulók számára szervezett önismereti csoport létrehozása szakember bevonásával.

Annak értékelésében, hogy egy helyzetet, problémát, feladatot megtudunk-e oldani, nemcsak a késztetések erejét, az objektív feltételeket vesszük figyelembe, hanem saját képességeinket azt, hogy mire vagyunk képesek. A kompetencia önértékelésének realitása attól függ, hogy a tapasztalatok és mások értékelése alapján mennyire bízunk önmagunkban. A nevelés feladata a reális önbizalom kialakulásának, megszilárdulásának, fennmaradásának segítése. Ennek a módja, hogy olyan feladatokat tűzzünk ki tanítványaink elé, amelyek megfelelnek a tanuló képességeinek, ugyanakkor erőfeszítőek és egyben sikert ígérőek. Továbbá, hogy a teljesítmények értékelése reális legyen, vagy is ne csak az eredményt vegye figyelembe, hanem a tanuló képességeit is.

Az éntudat és különösen az önazonosság tudat fejlesztése vonatkozásában lényeges motívum a hovatartozási éntudat. Annak ismerete, hogy mely nemzethez, néphez, réteghez, csoporthoz tartozunk. A személyiség ezáltal lép egy nagyobb, magasabb szintű emberi szerveződésbe.

Minden pedagógus tartsa fontosnak, hogy a tanulóknál a nemzeti azonosságtudat kialakítását elősegítse. A tanulási folyamat során meg kell találnunk azokat a tananyagokat (elsősorban történelmi, irodalmi) amelyek konkrét tartalmakkal, példákkal töltik meg a közösség, haza, nemzetfogalmait. Iskolánk folytatandó szemléletes nevelőtevékenysége a nemzeti ünnepek iskolai szintűműsorokkal ünneplése.

3.1.6. Közösségfejlesztés

3.1.6.1. A közösség szerkezete, dinamikája

Tömeg és közösség között alapvető különbség van. A közös cél és érdek a tömegre is jellemző, azonban a közösség ennél jóval több, lényegesen magasabb szintűtársulás. Az iskolai osztályt nem tekinthetjük spontán állapotában egységes és egyetlen közösségnek. Hogy azzá váljon, megfelelő nevelőmunka szükséges.

A közösség strukturált. A nevelő közösségnek két alapvető egysége van: a pedagóguskollektíva és a tanulóközösség. A pedagógusközösség, mint testület szervezi és vezeti a nevelési folyamatot. Benne az egyes tanár bár egész személyiségével gyakorol befolyást neveltjeire, a nevelőtestület képviselőjeként is hat rájuk. Közvetíti az iskola pedagógus kollektívájára jellemző elveket, normákat, tradíciókat, vezetésistílust, hangnemet is. A közösség fejlődését, egyéni arculatát befolyásolja a nevelőtestület összetétele, kohéziója, tagjainak kooperatív képessége, nevelési tapasztalataik kicserélése. A nevelőközösség kapcsolatrendszerének sarkalatos pontja az iskolában kialakuló tanár–diák viszony.

A nevelőközösség másik fő eleme, a tanulóközösség önmagában is rendszert alkot. Kisebb közösségekre, csoportokra tagolódnak. Ilyenek pl.: az osztályok, diákkörök, bizottságok és egyéb csoportok. Ha ezeket jól átgondolt közösségi koncepció alapján működtetjük, akkor kialakítható az átfogó iskolaszintű tanulóközösség.

Az iskolai elsődleges közösség –leggyakrabban az osztály– állandó érintkezési lehetőségeivel a családiasság, a meghittség, barátság szellemét alakíthatja ki. Amellett, hogy keretein belül is állandó, kooperatív tevékenység folyik, tudomása lehet tagjai más kollektívákban kifejtett tevékenységéről és magatartásáról. Mindezt nemcsak figyelemmel kíséri, hanem támogathatja, értékelheti is. Jól ismeri tagjait – céljaikat, adottságaikat, képességeiket –, ezért segítséget nyújthat önnevelésükhöz, céljaik megközelítéséhez és ahhoz, hogy egyéni törekvéseiket reálisirányba tereljék. Ismeri sérelmeiket, gondjaikat is, ezért szerepe lehet tagjai személyes érdekvédelmében. Az elsődleges közösségben a kooperatív cselekvő tevékenység mellett kulcsszerepe van a rendszeres személyes érintkezésnek, kommunikációnak is: a problémák, események, a közösségi tervek és eredmények megbeszélésének, a személyiség- és közösség elemző kritikának, a szemléletformálást, közös értékrendet, normákat kialakító vitának.

Az osztály önmagában is további kisebb csoportokra oszlik: a baráti társaságok, a közös érdeklődésű gyerekek spontán együttest alkotnak.

A közösség mozgását, dinamikáját az úgynevezett interperszonális kapcsolatok szabályozzák. Ezek egyik formáját az interakciók, az együttes vagy az egymással szembeni cselekvések alkotják. A másik megnyilvánulási csoportba a kölcsönös rokon-és ellenszenvet sorolhatjuk. Az interakciók és a szimpátia érzések együttes eredője az osztály belső összetartó ereje (erőrendszere) a kohézió. Legfőbb összetartó erő a közös tevékenység, a közös cél. További kohéziót fokozó tényezők: a kapcsolatok (kontaktusok) gyakorisága, homogenitása, a közös hagyományok.

Nagy kohézióteremtő és nevelő ereje van a hagyományoknak. A hagyományok mint rögzült magatartás formák újra és újra mintául szolgálnak az egyes tagok és az egészközösség számára. Az új tagok (elsősök) mintegy „belenőnek” a hagyományokba, és kisebb-nagyobb módosításokkal örököltik tovább. Ilyen hagyományok a kirándulások, a versenyek, a rendezvények, az ünnepélyek, a megemlékezések stb. Később a közös emlékeket a közösség felelevenítheti a megmaradt dokumentumokból ezáltal is erősítve az összetartást.

Az összetartó közösségben közösek az etikai normák és a cselekvési modellek. Ezeknek viszont óriási szuggesztív, motiváló hatása van az egyes tagokra (csoportnyomás). A közvélemény, a közösségi normarendszer óriási pedagógiai potenciált képvisel. Egyrészt megkönnyítheti és meggyorsíthatja a személyiség fejlődését, a helyes elvek és magatartási formák kialakulását és megszilárdulását, más részről viszont (negatív beállítottságú kollektívák esetén) felőrli az egyén ellenálló erejét, és magával sodorja a helytelen életutak felé.

A jó közösségekre jellemző a demokratizmus, a döntések közös meghozatala. Ha az egyén szabadon részt vehet ezek kialakításában, akkor a közös elhatározások elfogadása biztosíthatja az egyén szabadságát.

A pedagógus tekintélye és a vele egyetértő tanulói közvélemény óriási pszichológiai nyomást” gyakorolhat az egyes tanulókra. Ez általában segítheti céljainak elérését. Viszont a nem teljesen meggyőzött, a célokat nem interiorizáló tanulók negatív módon is reagálhatnak e csoport nyomásra. Az erős egyéniségek fellázadhatnak, a gyengék és gyávák konformistává válnak.

A közösség önszabályozó rendszerként fogható fel. Jellemző rá az egyensúlybomlás (konfliktusok) és az egyensúly-helyreállítás. Tudatosan kell a megfelelő nevelési módszerek segítségével a tanulói közösségek belsőegyensúlyát szabályoznunk, befolyásolnunk. A közösségi életben az önszabályozás céljait szolgálja a belső hírközlés, a kommunikáció. A jó közösségben az információk (utasítások, követelmények, parancsok, igények, kívánságok)

szabadon és torzításmentesen áramlanak lefelé és felfelé egyaránt. Változtatás nélkül eljutnak a tagokig, majd a visszajelzések hasonló módon a vezetőkhöz. Az információáramlás minden megszakadása, eltorzulása súlyosan veszélyezteti a közösség életét. Tehát meg kell keresnünk az információcsere optimális csatornáit, a közösségeken belüli és köztes kommunikációs lehetőségeket, illetve meg kell találnunk az információ csere megfelelő közösségi formáit is.

A közösségek rendszert alkotnak. Az igazi közösség nem izolált csoport, hanem szervesen beilleszkedik a megfelelő közösségek rendszerébe. A közösségek horizontális és vertikális rendszerét gondosan ki kell építenünk. A kisebb közösségek (osztály, szakkör stb.) egyaránt megkell, hogy találják helyüket és funkciójukat az egységes iskola közösségben. A legfontosabb természetesen magának az alapközösségnek az élete és helyes irányú fejlődése. Az egyén számára szükséges egy olyan alapközösség, amely tevékenységét értékeli, amelynek értékrendszerét elfogadja, és amely befogadván őt, az érzelmi biztonságot, az együttes élmény örömet adj a megszáma. Ügyelnünk kell azonban arra, hogy az alap közösség ne záruljon be, ne váljék klikké, amely könnyen önző célokat szolgál.

3.1.6.2. Községeink és céljaink

3.1.6.2.1. Osztályok

A tanulók közösségi emberré nevelése, szocializációja az iskola keretei közt az osztályhoz kapcsolódik. Az egyes osztályok nevelőmunkáját támogatják az iskola többi közösségei. Az iskolának a nevelőközösségek egymást segítő és kiegészítő, egységes rendszerét kell kiépítenie. Község kialakító tényezők egy osztályéletében: az osztályterem, a közös élmények, a közösségi akciókban való együttműködés, a szolidaritás, egymás segítése stb. Az osztályterem látszólag külsődleges tényező, de megvan a pszichológiai hatása. Az ülésrend is fontos tényező. A szomszédok között mindig könnyebben alakul ki barátság. Maguknak a helyeknek is van bizonyos sajátos hatásuk. Más hatású az első padokban ülni, mint a hátsókban. A hátsó padosorok mindig jobban csábítanak rendbontásra, titkos megbeszélésekre.

Nagy közösség formáló hatásuk van a közös élményeknek. A tanórák emlékei, közös munkák, kirándulások, szórakozások, sportesemények mind megannyi közösséget összekovácsoló alkalmak.

Az igazi osztályközösség egyik szép jellemvonása a szolidaritás, egymás segítése. Természetesen ennek nem a puskázás, sűgás útján kell jelentkeznie. Helyes pedagógiai vezetés és légkör esetén az osztályközösség nem áll szemben a nevelők közösségével és az iskola közösségegészével.

3.1.6.2.2. Diákönkormányzat

Iskolai szinten működik önkormányzat. Lényeges feltétel, hogy valóságos felelősséggel rendelkezzen. Enélkül munkája formálissá válik és elsorvad. A diákönkormányzat dönt a saját működéséről, az ehhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, az Iskolanap programjáról, és a tájékoztatási rendszer kialakításáról.

3.1.6.2.3. Iskolai sportkör

Iskolánkban sportkör működik. Ez tagjainak és támogatóinak biztosítja a rendszeresmozgási lehetőséget, játékot, versenyzést, túrák, táborok tervezését, szervezését, lebonyolítását, valamint a tömegsport és versenysport igények lehetségszerinti kielégítését.

3.1.6.3.Közösségi nevelés céljai

Minden tanulóval meg kell ismertetnünk népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit, a történelemben kiemelkedő magyarok tevékenységét, munkásságát. Olyan közösségi tevékenységeket kell szerveznünk, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Meg kell ismertetnünk tanulóinkkal a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit, különösen a helyi értékek táráát. Nyitottaknak kell lenniük a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, eredményeinek megismerésére, megbecsülésére. Meg kell alapoznunk a nemzettudatot, elmélyítenünk a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.

Ki kell alakítanunk tanulóinkban a pozitív viszonyt a közös európai értékekhez. Meg kell, hogy becsüljék az európai fejlődéssorán létrehozott eredményeket, köztük Magyarország szerepét, hozzájárulásait.

Nyitottaknak kell lenniük az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránt, különös tekintettel szomszédjainkra. Meg kell ismertetnünk velük az egyetemes emberikultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Nyitottaknak kell lenniük és megértőnek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.

Elő kell segítenünk a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását. Képesnek kell lenniük a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére; a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik felismerésére és jogaik gyakorlására. Be kell kapcsolnunk tanulóinkat közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Meghatározóvá kell, hogy váljon életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezetikárok megelőzésére való törekvés. Ennek érdekében fontos az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése, megoldása.

Fejlesztünk kell a kommunikációs kultúrát. Ez részben a műveltség, a tudásalapja, részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője. Középpontjában az önálló ismeretszerzés, vélemény formálás és-kifejezés, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének, megvédésének a képességei állnak. Mind ezek első sorban az anyanyelv minél teljesebb értékű ismeretét kívánják. Iskolánknak az új audiovizuális, internetes környezetet értő, szelektíven használó fiatalokat kell nevelnie.

A tanulók körében egyes témákban közvélemény kutatásokat kell végezni. A témákat mindig az adott helyzet hozza elő. A közvéleménykutatás eredményeit fel kell használnia

Diákönkormányzatnak döntései meghozatalához, a közösségfejlesztéséhez.

Feltétlen dolgoznunk kell belső kommunikációnkon. Gondosan meg kell terveznünk ezt a rendszert, meg kell keresnünk az információ csere optimális csatornáit, formáit.

Jelenleg is eredményesen alkalmazzuk, és továbbra is kívánjuk folytatni:

- kirándulások szervezése (szülők beleegyezése és anyagi támogatása esetén, pályázatok útján),
- túrák, táborok szervezése (szülők beleegyezése és anyagi támogatása esetén, pályázatok útján),
- játékok szervezése,
- közös összejövetelek, rendezvények szervezése,

- múzeumlátogatások (pl.tanulmányi kiránduláskörében is), színházlátogatások szervezése,

Rövidtávon megvalósítandó céljaink:

- a kommunikációs csatornák, lehetőségek, formák megkeresése, kialakítása,
- a kommunikációs kultúra fejlesztése,
- egymás segítése, együttműködés,
- a diák önkormányzatok munkájának javítása,
- hátrányos csoport szerveződések megakadályozása, leépítése.

Hosszútávú céljaink:

- hagyományokápolása,
- tanár–diákviszonyjavítása,
- családi, baráti osztályközösségek kialakítása,
- közvélemény-kutatásokvégzése,
- a közösségek rendszerének kialakítása,
- közösségi akciók szervezése (pl. szemétyűjtés az iskola körül, a Millér és a Tisza partján (pl. TESZEK akció keretében, parkápolás, iskolai, osztálytermi dekoráció fejlesztése),
- szakkörök indítása, különböző csoporttevékenységek megszervezése (pl.önismereti, helytörténeti),
- különbözőkultúrák, közösségek megismerése (kirándulások, történelemóra stb. keretében).

4. Pedagógusok

4.1. Pedagógusokkal szemben támasztott elvárások

Pedagógiai programunkban szükséges megfogalmaznunk azokat a minimális elvárásainkat iskolánk pedagógusaival szemben, amelyek feltételezik a nevelési célrendszer és értékrendszer megvalósításának sikerét. Ezeket az általános, minimális követelményeket a következőkben foglalhatjuk össze:

- Legyen képes a pedagógiai program alapján nevelési, tanítási módszer megválasztására az ismeretek, tananyag tárgyilagos és többoldalú közvetítésére.
- Legyen képes egységes követelményrendszer kialakítására és betartatására.
- Irányítsa, és folyamatosan értékelje, minősítse a tanulók munkáját.
- Törekedjen a sokoldalú számonkérésre.
- Munkájában legyen igényes, pontos, fegyelmezett.
- Igyekezzen minél több értéket közvetíteni.
- Nevelőmunkáját a gyerekek érdekeinek figyelembevételével, tolerancia, egyénibánásmóddal, türelemmel hassa át.
- Vegyen részt az iskolapedagógiai programjának kidolgozásában, folyamatos tökéletesítésében, végrehajtásában.
- Szakmai ismereteit továbbképzéseken, graduális és posztgraduális képzéseken folyamatosan gyarapítsa.
- Működjön közre az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

- A tanuló emberiméltóságát és jogait tartsa tiszteletben.
- A szülő, tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon.
- A szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa.
- Legyen képes részt venni az iskolaszakmaitartalmát meghatározó helyi párbeszédben
- Az országos, helyi és személyes elvárásokból tananyagot és követelményrendszert tud szervezni tanulói számára (helyitanterv, tanmenet)
- Tudatosan biztosítja az eredményes tanuláshoz szükséges pozitív légkört.
- Képes a folyamatos önképzésre.
- Tekintélyét tanóránként megújítandónak látja.
- Képes az órai visszajelzéseket beépíteni pedagógusi munkájába.

4.2. Osztályfőnökkel szemben támasztott elvárások

Az osztályfőnöki tevékenység lényege, hogy a kiemelt kulcskompetenciáknak megfelelően teret adjunk a nevelési, a tanítási-tanulási folyamatban, a játékban, szabadidő eltöltésében, a tanulók sokoldalú személyiség fejlődésének. Ezt a sokoldalú fejlesztést a tanulók eltérő képességének, tudásának, személyiségének, adottságának, családi háttérének figyelembe vételével kell tervezni. A tanítási órákon is sok értékes nevelési hatás éri a tanulókat, de egy tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, melynek belsejtartalma évről-évre egymásra épül, az életkori sajátosságoknak megfelelően, lehet a nevelőmunkánk igazán eredményes.

A tanulók közvetlen megismerésére és az osztályközösség arculatának formálására kiváló lehetőségeket kínálnak az iskolai és iskolán kívüli programok, rendezvények.

Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, meg ismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez.

Bátorítja a gyermekek autonóm törekvéseit. Biztonságos háttérrel ad a gyermekeknek.

Az osztályfőnöki órákon törekedni kell olyan légkör kialakítására, amely feloldja a tanulóknak lévő gátlásokat, félelmeket ez segíti a tanulókat abban, hogy őszintén nyilatkozzanak meg a "kényes" témákban is, mindeközben erősítse a vitakultúra kialakulását.

4.2.1. Osztályfőnök feladatai

1. Tevékenyen részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
2. Osztályfőnöki óráit tanmenet szerint tartja, melyre a szaktárgyi tanmenetekre vonatkozó szabályok érvényesek.
3. Alaposan megismeri tanítványai személyiségét, ennek, valamint az iskola pedagógiai elveinek figyelembe vételével neveli őket. Segíti az osztályközösség kialakulását.
4. Segíti az osztály diákbizottságának munkáját.
5. A szaktanárokkal együttműködve segíti, támogatja a tanulók pályaorientációját.
6. Folyamatos kapcsolatot épít ki tanítványai szüleivel.
7. Nyomon követi a Kréta naplóba történt bejegyzéseket, azok következményeit.
8. Eleget tesz az előírt adminisztratív kötelezettségeknek. Kiemelt adminisztrációs feladata az osztálynapló (Kréta) nyomon követése, a törzslap, a bizonyítványok megírása.
9. A tanulók személyi adatait kitölti, az aktuális változásokat átvezeti.
10. Tanítványai napi hiányzását ellenőrzi, legkésőbb a távolmaradást követő első

tanításinaptól számított 8 napon belül igazoltatja és annak jellegétől függően kezeli a mulasztást, szükség szerint intézkedik az iskola belső szabályzatainak megfelelően.

11. Figyelemmel kíséri az osztályozónapló érdemjegyeit. Szükség esetén jelzi gondjait az iskolavezetésnek.
12. Figyelemmel kíséri tanulói tanulmányi eredményeit, osztálya fegyelmi helyzetének alakulását.
13. Minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát, ezekkel összefüggő észrevételeit, javaslatait kollégái elé terjeszti.
14. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére, szorosan együttműködik az ifjúságvédelmi felelőssel.
15. Külön figyelmet fordít a bukásra álló tanulókra, annak szüleit értesíti.
16. Segíti a tanulók iskolai élettel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését.
17. Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló tovább haladásának feltételeiről.
18. Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, dicséretétére, fegyelmezésére. Szükség esetén kéri ezekhez az osztályközösség véleményét.
19. Az éves munkatervben rögzítettek szerint szülői értekezletet tart.
20. Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartósbetegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység, allergia stb.).
21. A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
22. Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
23. Részt vesz tanulóival az iskolai rendezvényeken, felkészíti őket ezekre, majd ügyel részvételükre, kulturált viselkedésükre.
24. Az iskola munkaterve alapján kapcsolódik az országosan meghirdetett témahetekhez.
25. Vezeti a félévi, tanévvégi osztályértekezleteket.
26. Osztálya tanulói számára szabadidős programokat szervez.
27. Előkészíti, megvalósítja az iskola éves munkatervében osztálya számára meghatározott programot(kat).

5. Tanulásszervezése

Az oktató és nevelő munkánk során, olyan tanulásszervezési módokat alkalmazunk, melyekre jellemzőek:

- fejlesztik a tanulói kompetenciákat
- változatosak, a tanulók életkori sajátosságai figyelembe vevők
- előtérbe helyezik a tanulói tevékenységeket
- a tanulók a tanulási folyamat aktív résztvevői
- olyan helyzeteket teremtenek, ahol a tanulóktól az ismereteik kreatív alkalmazását várják el
- kihasználják a csoportos tanulásban, tanulói együttműködésben rejlő lehetőségeket
- kihasználják a differenciált egyéni munkából adódó lehetőségeket
- építenek a tanulók előzetes tudására
- tananyagtartalmukban érdekessé teszik a tankönyvek ismeretanyagát
- támogatják a tantárgyak közötti koncentrációt

- akár több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő témát dolgoznak fel
- lehetőséget adnak a digitális eszközök bevonására a tanulási folyamatba.

5.1. Projektoktatás

A projektek témája tagintézményenként változhat, de céljaiban, feladataiban és a megvalósítás lépéseiben egységes elvek mentén haladnak.

Minden tagintézményben minden tanévben megvalósításra kerül legalább két projekt, amely megvalósítási formája lehet projekthét vagy tantárgyi projekt.

A tanév egy bizonyos szakaszában a tanórán kívüli tevékenység keretében egy választott témát komplex módon dolgozunk fel. A tantestület tagjai tanév elején az intézmény munkatervében határozzák meg a projekt fő témáját, melyet a tanulók javaslatai, érdeklődési köre alapján altémákra osztanak. A projektvezetők a témákhoz igazodó projekttervet készítenek. A projekttervnek tartalmaznia kell a következőket: tevékenységek – időmegjelöléssel, tevékenység célja/fejlesztendő készségek, munkaformák és módszerek, eszközszükséglet. A csoportok munkájáról fotódokumentációt és írásos beszámolót kell készíteni.

Célja:

- az egész életen át való tanulás képességének megalapozása
- komplex személyiségfejlesztés
- megismerés, megértés és tanulás iránti érdeklődés és nyitottság fejlesztése
- környezettudatos magatartás fejlesztése, szűkebb és tágabb természeti környezetünk megismerése
- fogékony legyen a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt
- új módszerekkel, eszközökkel sajátítsa el az alapkészségeket
- tantárgyi koncentráció
- szociális kompetencia fejlesztése
- differenciált tanulásszervezés megvalósítása
- aktív ismeretszerzés
- kooperatív technikák megismerése és alkalmazása
- problémamegoldó gondolkodás, készség, képesség, kreativitás fejlesztése cselekedtetés útján
- IKT eszközök alkalmazása
- megismerje a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit
- tanulói önkifejezés előtérbe kerül a produktum előállításánál

Feladata

- tanuláshoz való pozitív attitűd megalapozása az új tanulási módszerrel
- egyéni képességek kibontakoztatása
- saját környezetének, a természet, társas kapcsolatainak megismerése a tevékenységek során
- alapkészségek elsajátításhoz szükséges feladatok biztosítása
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív technikák) közben fejleszteni a tanulók
- önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját

- tantárgyi koncentráció lehetőségének biztosítása
- IKT eszközök alkalmazásának megismertetése, benne rejlő tanulási eljárások elsajátítása
- a produktumok elkészítése
- az elkészült produktumok bemutatása

Értékelése:

A projektet az elkészült „projektek” bemutatásával zárjuk. A produktumokat nyilvánosság elé tárjuk.

A projekt megvalósítási szakaszában minden nap végén beszélgető körben értékeljük a tanulókkal közösen a napi munkát, esetleges korrekciót megbeszéljük a projekttervvel kapcsolatban.

A projekt zárásakor a tanulók önmagukat és társaikat szóban értékelik. Az utolsó napon a tanulók értékelőlapot töltenek ki.

5.2. Témahét

Az ismeretek komplex elsajátításának érdekében minden tanévben kapcsolódunk a témahetekhez. A tantestület tanév elején dönt arról, hogy az aktuális tanévben melyik az országosan meghirdetett programhoz csatlakozzunk.

A témahét minden alsós és minden felsős osztályt érint.

A témahét során nem lépjük túl az osztálykereteket, a témahéten az osztályok munkáját lehetőség szerint az osztályfőnök, szaktanár irányítja.

A témahét során iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között is folyhat a munka, lehetőség van a tanórai keretek átlépésére. A tanulóknak annyi óra foglalkozásuk van, mint egyébként azon a tanítási napon lenne.

Célja:

- ökológiai szemlélet tudatos fejlesztése
- fenntartható fejlődés alapjainak megismertetése
- a tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges készségekkel a környezetbarát, vagyis a zöld életről
- gazdasági alapismeretek elsajátíttatása
- pénzügyi kultúra fejlesztése, öngondoskodási formák megismertetése
- átfogó módon legyen képes gondolkodni órán, tanórákon kívül is
- megismerés, megértés és tanulás iránti érdeklődés és nyitottság fejlesztése
- fogékony legyen a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom
- értékei iránt
- tantárgyi koncentráció
- szociális kompetencia fejlesztése
- differenciált tanulásszervezés megvalósítása
- kooperatív technikák alkalmazása
- problémamegoldó gondolkodás, készség, képesség, kreativitás fejlesztése cselekedtetés
- útján
- digitális eszközök használata

- megismerje a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit.

Feladata

- ismeretek komplexitásának hangsúlyozása
- a tanulók szociális kompetenciájának fejlesztése
- tanuláshoz való pozitív attitűd megalapozása
- egyéni képességek kibontakoztatása
- saját környezetének, a természet, társas kapcsolatainak megismerése a tevékenységek során
- alapkészségek elsajátításhoz szükséges kompetenciák fejlesztése
- az aktív tanulási tevékenységek közben fejleszteni a tanulók önismeretét,
- együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját
- digitális eszközök alkalmazásának megismertetése, benne rejlő tanulási eljárások elsajátítása
- a tanulói aktivitás növelési a tanulási folyamat tervezésében
- felső tagozaton az aktuális témához kapcsolódó korszerű ismeretek szerzése és kulcskompetenciák fejlesztése

Értékelése

A témahét minden napját szóbeli értékeléssel zárjuk, melyen a tanulók értékelik önmagukat és társaikat, a pedagógus pedig a gyermekek munkáját.

A témahét végén a tanulók értékelő lapon fejezhetik ki véleményüket.

5.3. Digitális eszközök alkalmazása a tanítási - tanulási folyamatban

Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztését támogatjuk az digitális eszközök használatával. Minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosítunk iskolai kereteken belül az iskolai digitális eszközökhöz.

A digitális eszközökkel támogatott oktatási környezettel hatékonyan elősegítjük az aktív tanulás képességének kialakulását és a tevékenységközpontú oktatásszervezési módszerek alkalmazásának lehetőségét.

A digitális eszközök készségszintű használatára törekszünk. Segítjük a családokat a digitális eszközök oktatási célú használatában.

6. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok a hatékony önálló tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztésével összhangban, a kompetencia alapú oktatás irányelveinek megfelelő nyomtatott illetve digitális taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, mérő eszközök stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek szerepelnek az aktuális tanév tankönyv listáján.

Az infokommunikációs technológia fejlődésével lépést tartva a tankönyveken túl a pedagógusok oktatóprogramokat, az internetről letöltött oktatási tartalmakat és saját készítésű digitális oktatóprogramokat is felhasználnak.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. Tanévzárón minden tanuló bizonyítványával együtt megkapja a következő tanévben szükséges taneszközök listáját. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg a kompetenciaalapú oktatás irányelveinek.
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- az iskola arra törekszik, hogy folyamatosan bővítse az iskolai könyvtár állományát.

7. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

7.1. Tanulók értékelése

A megfelelő értékelés az egyik legfontosabb nevelő eszköz a pedagógus kezében, amellyel a tanuló munkáját minősíti, fejlődésüket befolyásolja, irányítja. A legnagyobb ösztönzőerő a tanuló számára az, ha állandóan érzi, tapasztalja, hogy nem hiába dolgozik, minden jószándékú igyekezetét a tanár észreveszi, szorgalmát és hanyagságát, kis és nagy teljesítményeit egyaránt érdeme szerint reálisan értékeli, és azt valamilyen formában azonnal tudomására is hozza. Az eredményes munka elismerése sikerélményt nyújt, növeli az önbizalmat, biztonságérzetet ad, s a jó úton haladás tudatosítása, a megerősítés még aktívabb közreműködésre, kezdeményezésre ösztönöz.

A tanuló kértékelését be kell illeszteni a teljesnevelési–oktatási folyamatba. Ennek érdekében háromértékelési típust kell elkülöníteni:

1. Diagnosztikus értékelés (helyzetfeltárás) célja információk szerzése a pedagógiai döntések meghozatala előtt, kiemelkedő vagy nagyon gyenge teljesítmények feltárása.
2. Formatív értékelés (fejlesztés–formálódás) a folyamat közbeni információ nyújtása a feladat. A tanulási nehézségek, problémák feltárását segíti, lehetővé téve a beavatkozást, korrekciót a tanulói teljesítmények érdekében.
3. Szummatív értékelés (eredmények megállapítása) egy nevelési–oktatási folyamat zárása.

7.1.1. Az értékelés alapelvei

- személyre szóló legyen
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen
- ne legyen megtorló, fegyelmezőjellegű
- folyamatosan történjen meg
- az iskolai (egységes) követelményrendszerre épüljön
- biztosítsa a különböző értékelési módok közötti megfelelő arányt
- legyen tárgyyszerű, objektív (mik az erősségek, mik a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás, fejlesztés)
- félelemmentes légkörben történjen

Az alapelvek érvényesítése érdekében az egyes tárgyak követelményeit meg kell fogalmazni a tanulók számára, azokat a tanulók tudomására kell hozni. A tantárgyak egységes

iskolai követelményrendszerét minden tanár köteles betartani. Az egységes követelmények kialakításánál az iskola programjához igazodó tanmenetek a meghatározók. Az egységes követelményrendszer meg fogalmazása a munkaközösségek feladata, megtartása a munkaközösség-vezetők feladata, ellenőrzése az iskolavezetés feladata.

7.1.2. Az értékelés formái

7.1.2.1 Szóbeli értékelés

- a tanítási órákon, ahol a tanár folyamatosan megerősít, korrigál, segít, tanácsot ad
- a tanár él a tanórán kívüli lehetőségekkel megerősít, korrigál, tanácsot ad
- az érdemjegyek és osztályzatok adása során, azok megállapításakor
- szülői értekezleten az osztályfőnök, igény szerint a szaktanár
- fogadóórán
- a magatartás- és szorgalomjegyek kapcsán
- az osztályfőnök a naplók és ellenőrzők felülvizsgálatakor
- az iskola, osztály által szervezett programok értékelésekor
- a tantestület előtt – félévkor és év végén a nevelő oktatómunka értékelésekor
- az igazgató által kiemelkedő eredmények, illetve fegyelmi vétségek kapcsán

7.1.2.2. Írásbeli értékelés

- 1. évfolyamon félévkor és évégén, 2. évfolyam félévkor a tanulók írásbeli értékelést kapnak
- szaktanár vagy az osztályfőnök által szükséges esetén
- dicséret, elmarasztalások bejegyzése a KRÉTA naplóba
- a szaktanárnak a dolgozatba írt véleménye
- külső felkérésre készített minősítések, vélemények (gyermekvédelem, rendőrség, bíróság, pályázatok...stb.)

7.1.2.3. Érdemjegyek és osztályzatok:

Az érdemjegyek, osztályzatok megállapítása kényes feladat. A tanulók teljesítményét egzaktan kell értékelni. A szubjektivitást a szóbeli feleletek során nem lehet- teljes mértékben kizárni, még is messze menő objektivitásra kell törekedni. A tanulói teljesítményeket a tantervi követelményekhez viszonyítva kell mérni.

Az elbírálás öt érdemjeggyel történik:

Jeles (5) érdemjegyet kap a tanuló, ha a tantervi követelményeket pontosan, magas szinten teljesítette.

Jó (4) érdemjegyet kap a tanuló, ha a tantervi követelményeket kevéshibával teljesítette.

Közepes (3) érdemjegyet kap a tanuló, ha a tantervi követelményeket pontatlanul, néhány hibával teljesítette és a nevelősegítségére, ki egészítésére többször rászorult.

Elégséges (2) érdemjegyet kap a tanuló, ha a tantervi követelményeket súlyos hiányosságokkal, hibákkal teljesíti, de a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és jártasságokkal rendelkezik.

Elégtelen (1) érdemjegyet kap a tanuló, ha a törzsanyagból a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni, és nem rendelkezik a tovább haladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és készségekkel.

A kétes jegyek eldöntésekor különös gonddal kell eljárni. Ahhoz ugyanis, hogy az érdemjegy betöltse nevelő funkcióját, a pillanatnyi teljesítményértékének megállapításán túl

még mérlegelni kell a tanuló szorgalmát, a felmutatott eredményeléréséhez befektetett munkáját, aktivitását, a tanulófejlődését. Ezek figyelembevétele segíthet egy kétesjegy le-, illetve felkeresésekor az igazságos, pedagógiai szempontból helyes döntéshez.

Az írásbeli ellenőrzés feladatlapjainak és témazáró mérőlapoknak az elbírálása objektíven megoldható. Ehhez pontos javítási és pontozási útmutató elkészítése szükséges. A tanító/tanár felelőssége ennek elkészítése és betartása. A tanító/tanár munkáját a munkaközösségvezető és/vagy az iskolavezetés ellenőrzi. Így egzakt mérést végezhetünk. Objektíven összehasonlíthatjuk a tanulók teljesítményét. Megállapíthatóvá válik az átlagos teljesítményszint, ami lehetővé teszi az egységes osztályozási norma megállapítását.

Az évközi érdemjegyek feladata, hogy értékeljék az egyes teljesítményeket, s ezzel neveljenek, jobb munkára ösztönözzenek. A félévi és évvégi osztályozáskor azt kell megítélni, hogy milyen mértékben tudta a tanuló a tantervi követelményeket teljesíteni. Ebből következik, hogy a félévi vagy évvégi osztályzatot egyetlen évközi rossz teljesítmény miatt nem szabad lerontani, ugyanakkor az sem engedhető meg, hogy az ingadozó évközi teljesítményt mutató diák az utolsó napok kampány tanulással javítsa ki az egészév közimunkájának hanyagságát. Ez igazságtalan lenne a többi tanulóval szemben, és pedagógiai következménye is nagyon káros, mert arra csábít, hogy következőkben a többi tanuló is hasonló módon járjon el.

Év elején a korrekt értékelés érdekében minden diákkal közölni kell a következőket:

- 1) A tanítók/tanárok minden tanév első óráján a tantárgy követelmény rendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket (értékelés formái, módjai)
- 2) A hiányzások és mulasztások következményeit.
- 3) A pótlási, javítási lehetőségeket.
- 4) A dolgozat íratásánál és javításánál az iskolai házirend vonatkozó részeit kell figyelembe venni.

7.1.2.4. A kiemelkedő teljesítmények elismerése

Az iskola legkiválóbb, példás tanulója a 8. osztály végén elnyeri a Chiovini Díjat.

Az év legjobb lány és fiú futója elnyeri a Kegyeleti futó verseny aranyérmét.

Aranytoll–díj: a legszebben író tanulóknak.

Tanév végi könyvjutalmazás kiemelkedő teljesítmények elismeréséért (sport, tanulmányi, közösségimunka stb.)

Magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az adott évfolyam tanulmányi követelményeit sikeresen teljesítette, ha a kerettantervben meghatározott és a helyi tantervben évfolyamokra lebontott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette, azaz minden tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott vagy sikeres javítóvizsgát tett vagy .sikeres osztályozóvizsgát tett.

8. Tanulmányok alatti vizsgák

8.1. A vizsgák célja, hatálya

A szabályozás célja a tanulók tanulmányaik alatt tett vizsgáinak szabályozása.

A tanulmányok alatti vizsgák célja azon diákok osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy évvégi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és pedagógiai programunk alapján nem meghatározhatók.

Jelenszabályozás az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- az osztályozó vizsgákra;
- a különbözeti vizsgákra;

- a pótló-és
- a javító vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik;
- akit nevelőtestületi határozattal osztályozó vizsgára utasítanak;
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít;
- aki számára az igazgató mérlegelési jogköre alapján engedélyezi a pótlóvizsga letételét.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

8.2. A tanulmányok alatti vizsgák típusai

8.2.1. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát a tanuló félévi és évvégi osztályzatainak megállapítása érdekében a következő esetekben köteles tenni:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól;
- ha a tanuló sajátkérelmére az osztályzata megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz osztályozóvizsgát;
- ha az iskolaigazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírttól rövidebb idő alatt tegyen eleget;
- a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
- egy osztályozóvizsgán egy tantárgy egyévfolyamra vonatkozó követelményeiről számolhat be a tanuló;

8.2.2. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló: ha évvégén maximum három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló: tanulói jogviszonyát átvétellel való létesítéséhez, ha eltérőtantervű intézményből érkezett;

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során az intézményvezetője mindig egyedileg dönt a jelentkező tanuló ügyében.

A vizsga témaköreit, a vizsgatípusától függetlenül, a vizsgát megelőzően a tanuló számára meg kell adni írásban a vizsgát megelőzően legalább két hónappal.

8.2.3. Pótvizsga

Pótlóvizsgát tehet a tanuló:

- ha neki fel nem róható okok miatt: a vizsgáról elkésett;
- a vizsgára nemment el;
- a már általa megkezdett vizsgáról engedéllyel távozott.

A vizsga megtartása, a vizsgakonkrét későbbi időpontjának megtartása az igazgató mérlegelési jogkörébe tartozik.

A vizsgahelyszíne:

- a tanulmányok alatti vizsgát a tanuló abban az iskolában teszi le, amelyik el tanulói jogviszonyban áll.

- ettől eltérni akkor lehet, ha vizsgáját független vizsgabizottság előtt teszi le.

Vizsgabizottság:

- a tanulmányok alatti vizsgát háromtagból álló bizottság előtt lehet tenni;
- tagjai pedagógusok;
- az iskolában szervezett bizottságesetében a bizottságtagja lehet olyan pedagógus, aki a tanuló teljesítményét korábban is értékelte;
- az igazgató legalább két olyan tagot jelöl ki, aki végzettsége, szakképzettsége alapján jogosult a vizsgatantárgy tanítására (ha az iskola létszáma megengedi);
- a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a kormányhivatal kéri fel a feladatok ellátására.

8.3. Az írásbeli vizsga általános szabályai

- az írásbeli vizsga megoldására rendelkezésreálló idő minden tantárgy esetében: 45perc;
- egy napon egy tanuló kétírásbeli vizsgát tehet;
- a vizsgák között tartandó pihenőidő minimum: 15 perc

8.4. A szóbeli vizsga általános szabályai:

- egy tanuló egy nap alatt maximum két tantárgyból tehet szóbeli vizsgát;
- a felelet előtt 30 perc felkészülési időt kell biztosítani tantárgyanként;
- a tanuló húzással választ a szóbelitételből (kérdésekből)

Szakértőbizottság szakvéleményével alátámasztott tanulói kérés alapján az igazgató engedélyezheti:

- az írásbeli vizsga meghosszabbítását további maximum 30perccel;
- tanulmányai során igénybe vett segédeszközök használatát;
- írásbeli helyett szóbeli vizsgatételét.
- szóbeli helyett írásbeli vizsgát tegyen,
- a megírt dolgozatát a tanuló vagy kérésére a vizsgáztató tanár is felolvashatja;
- a felkészülési idő megnövelhető további tizenötperccel.

Az egyes tárgyak vizsgatípusai

A vizsgatantárgyak részei: Vizsgatantárgy	írásbeli vizsga	szóbeli vizsga	gyakorlati vizsga
magyar nyelv	X	X	
irodalom	X	X	
idegen nyelv	X	X	
matematika	X		
hittan / etika		X	
történelem	X	X	
állampolgári ismeretek		X	
természetismeret /környezetismeret/ természettudomány	X	X	
fizika	X	X	
kémia	X	X	

biológia- egészségtan/biológia	x	x	
földrajz	x	x	
ének-zene		x	
hon-és népismeret		x	
rajz / vizuáliskultúra			x
dráma és színház		x	
informatika / digitális kultúra			x
technika ,életvitel /technika és tervezés	x		x
testnevelés és sport			x

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgát, illetve írásbeli vizsga részt is tartalmaz, a feladatlapon fel kell tüntetni a feladat megoldására adható pontszámot, amennyiben a feladattípusa lehetővé teszi a részpontszámokat, a feladat végén az elérhető maximális pontszámot.

A javításkor előre meghatározott pontszám alapján történik az értékelés, azon az írásbeli vizsgát követően csak akkor lehet változtatni, ha kiderül, hogy hibás feladatot tartalmaz a feladatlap.

Az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján az osztályzat főszabályként a következő képpen határozandó meg:

A tanulmányok alatti vizsgák tervezett idejét, az osztályozó vizsgára jelentkezés módját és határidejét az iskola aktuális tanévre vonatkozó munkaterve tartalmazza.

8.5. Egyéni munkarend szerint tanulók

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről általában a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező köteleességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

Azok a tanulók, akik számára az egyéni munkarendet a szakértői bizottság szakvéleménye alapján engedélyezi az Oktatási Hivatal a felkészítésről az iskola gondoskodik a rendelkezésére álló többlet órakeretből.

Az egyéni munkarend szerint tanuló diáknak félévkor és a tanév végén egyaránt minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie még abban az esetben is, ha egy vagy több tantárgyból esetleg rendszeresen részt vett a tanítási órákon vagy azok többségén. Ugyanis az egyéni munkarend szerint dolgozó tanulót föl kell menteni az órákon való részvétel alól, ebből viszont egyenesen következik az osztályozó vizsga iránti kötelezettsége.

9. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

9.1. Az iskolai egészségnevelés kiemelt feladatai

A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló

tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten–a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében–foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

- a táplálkozás,
- az alkohol-és kábítószerfogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- az internet és a közösségi háló használata és veszélyei
- a környezetvédelme,
- az aktívéletmód, a sport,
- a személyeshigiéna,
- az elsősegély-nyújtásalapismeretei.

9.1.1 Az egészségnevelés célja

Az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrő vizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása.

9.1.2. Az egészségnevelés alapelvei

Az egészség, mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészség megőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása.

Alapelvek:

- tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység
- kiterjed minden tanulóra
- résztvevője az iskola minden pedagógusa
- helyes cselekedésre serkentő
- személyiség megerősítését támogatja

9.1.3 Egységnevelés fejlesztési területei

Testnevelés	Pszichohigiéna és nevelés	Stresszelhárítás	Devianciamegelőzése	Érzelmivevelés és	Szociális hígiéna nevelés
személyi higiéné környezet higiéné környezetvédelem testnevelés- és sport- többmozgás	Egészséges életvezetés napi és heti életritmus alvás, tanulás, munka, játék	apróbb sikertelenség elviselése konfliktus megoldása, problémamegoldás önismeret, éntudat	szennvedélybetegsége megelőzése dohányzás-, alkohol-, drogtagadás társas kapcsolatok egészségi,	az életkorraljáró pszichohigiénés életmódi tennivalók érzelmeiket felismerni, kifejezni sajáterényeit,	Kedvező társaskapcsolatok építése, fenntartása barátságok kialakítása kommunikációfejlesztése

Testnevelés	Pszichohigiénés nevelés	Stresszelhárítás	Devianciamegelőzése	Érzelminevelés	Szociális-higiénés nevelés
egészségstabilizálás baleset megelőzése elsősegélynyújtás időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok megelőzésre nevelés biztonságigénye szexuális nevelés életkorral járó biológiai sajátosságok	ellenállni a reklám nemkívánatos hatásainak fogyasztási szokások pozitívértékrend kialakítása a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása , belsőharmónia	dönteni tudás	etikai kérdései internet használata veszélyek az internet világában	gyengéit felmérni, érzéseket kezelni empátia képességfejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet , akaraterőfejlesztése	kreativitás, aktivitás, együttműködés, vita kultúrafejlesztése, megtartása etika, értékszabályok kialakítása, korlátok átélésének elfogadása (házirend) szerepfeszültségek feloldása, érintkezészavarok megelőzése társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek) társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, közösség...) fontossága, előnyei

9.2. Az egészségnevelés szinterei

9.2.1. Tanítási órán

Minden tanár, tanítóképes arra, hogy szaktárgyában megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba.

9.2.1.1. Egészségnevelés a testnevelési órákon

- Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító torna bevezetése.
- Minden testnevelésórán legyen gimnasztika a helyestesttartást, helyeslégzést

kialakítógyakorlatok

- Minden testnevelés óra– testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- Érvényesüljön a testnevelés személyiség fejlesztő hatása
- Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében.
- A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmi féle más tevékenységgel nem helyettesíthető.

A kisgyermek a legmaradandóbb élményüket életük elsőtízévében gyűjtik. Ha a testikészség és képesség fejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.

9.2.1.2. Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök élet vezetés tudatosságát erősíti diákjaiban.

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz-és konfliktus kezelés technikáinak tanítását.

9.2.1.3. Egészségnevelés tanórán kívül

Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallásvizsgálat stb.);

Egészségügyi felvilágosító előadások;

Részvétel városi, vármegyei vagy országos akciókban és programokon

Részt veszünk a városi, vármegyei illetve országos sport, egészség-témájú programokban, pályázatokon. Az esetlegesen nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk.

9.2.3. Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyarétkezési szokások miatt sok a túlsúlyos, és –sajnos– egyre több az alultáplált gyermek. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására.

10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek

Célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

A célok elérése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, az iskolaorvossal és az iskolavédőnővel.

- támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen vagy más egészség megővését segítő képzésen való részvételben.

Az elsősegélynyújtásával kapcsolatos ismeretek tantárgyan kénti és évfolyamon kénti megjelenését a pedagógiaiprogram mellékletét képező tantervek tartalmazzák.

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	rovarcsípések légúti akadály artériás és ütőeresvérzés újra élesztés
kémia	mérgezések vegyszer okozta sérülések savmarás égésisérülések forrázás szénmonoxidmérgezés
fizika	égési sérülések forrázás
testnevelés	magasból esés

11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

11.1. Tehetséggondozó program

11.1.1. Alapelvek

Az egész iskolatevékenység szerves része legyen minden területen.

Egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz, komplex programmal minden gyermek számára.

A fejlesztés a teljes személyiségre irányuljon, a tanulót a maga egyéni mivoltában fejlessze.

A fejlesztési tevékenység:

- együttműködésekben alapuljon
- folyamat legyen az iskola életében
- alul teljesítő tehetségek fokozott segítése
- törekedni kell a motiváció folyamatos ébren tartására

11.1.1.2. Cél

Komplex, nyolcévre kiterjesztett tehetséggondozási rendszer működtetésével a tanulók egyéniképességeinek, készségeinek, attitűdjének, motivációjának rendszerszerű fejlesztése, követés valósuljon meg.

11.1.1.3. Feladatok

- elsődlegesen a tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése
- tehetség tanácsadás
- az általános intellektuális képességek és speciális képességek párhuzamos fejlesztése
- személyiség fejlesztés
- célirányosan fejleszteni a tanulók tudását, lehetőséget biztosítani az egyéni képességek, érdeklődés kibontakoztatására
- megalapozott tudással felkészíteni őket az önálló információ szerzés és

felhasználásmódszereire, a középiskolai tanulmányokra

- esélyegyenlőség, a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása

A tehetséggondozó programunk célcsoportját az általános iskolai korosztály 9-14 éves tanulók képezik a tehetségkeresés, tehetségazonosítás, tehetségtanácsadás és tehetségfejlesztés területeken.

11.1.1.4. Alapozószakasz (1-4.évfolyam)

Célja a tehetséges tanulók motiválása, kiszűrése, a tehetségterületek meghatározása. Ennek eszközei:

- személyiségfejlesztés
- érdeklődésfelkeltése
- általános intellektuális fejlesztések
- irányított szabadidős foglalkozások
- differenciált oktatás megszervezése
- támogatókörnyezet kialakítása
- tehetség-tanácsadás

11.1.2. Tehetségazonosítás

- tanári jellemzés,
- tesztek és felmérések,
- kérdőívek–általános és tantárgyak szerinti,
- iskolapszichológusok véleménye,
- szülői jellemzés,
- tanulótársak jellemzése

A motiváció növelése, az érdeklődés elmélyítése érdekében folytatódnak a tehetségeket felkaroló tevékenységek, a tehetség tanácsadás.

11.1.3. Felsőtagozat - Tehetséggondozó program

Elemei/fejlesztésiterületek

- tehetségterületen tervszerű, tervezett egyénhez igazodó fejlesztése (szaktanár)
- személyiség fejlesztés (osztályfőnök)
- támogató közösségi légkör kialakítása, fejlesztése (osztályfőnök)
- tehetség-tanácsadás (szakember segítségével)
- a tanulástanítása (tanulás módszertani ismertekkel rendelkezőtanár)
- pályaorientáció (osztályfőnök, iskolavezetés)

A program megvalósulása tanórai keretek között, szaktanári feladatok:

- a tanulók egyéni képességeinek, készségeinek, attitűdjének motivációjának rendszerszerű fejlesztése, követése
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása
- az önálló tanulás megtanítása, önálló ismeretszerzési eljárások megismerése, az információtudatos kezelése
- tudatos kommunikáció
- a tanulói együtt működésen alapulótanulás

- témanapok, témahetek, tematikushetek és projektek
- kooperatívtechnikák
- kreativitást fejlesztő módszerek
- hangsúlyos differenciált tanulás szervezési eljárások
- csoportbontások
- mérések, és az azokon alapuló fejlesztésitervek
- aktív tanulás, a tanulói kompetencia fejlesztés érdekében
- multidiszciplináris órák
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek
- változatos csoportmunkák
  - a digitálistechnológiával támogatott oktatási módszerek
  - tevékenység központú tanulás szervezési formák előnybe nrészesítése
  - kutatásalapú, felfedező, tevékenység

A program megvalósulása délutáni keretek között:

- tehetségkörök
- egyéni fejlesztések
- helyi, városi és térségi tanulmányi versenyek
- civil szervezetekkel történő együttműködések
- külsőhelyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek kihasználása (könyvtár, múzeum, színház, koncert).

A tanítási órákon kívül zajló tehetség gondozó körök kiterjednek az alább iterületekre:

- idegennyelv
- természettudományok
- sport
- művészetiágak (zene, képzőművészet)
- dráma
- egyes tantárgyakhoz kapcsolódó tehetségkörök

A tehetség gondozóprogramunk akkor sikeres, ha

- a programban résztvevő gyerekek személyiségjegyei fejlődést mutatnak
- ha a tanulók motiváltsága, teljesítménye nő a választott területeken
- ha verseny helyzetben mérhető eredményeket mutatnak
- ha a továbbtanulás során érvényesíthetővé válik a választott terület

11.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

11.2.1. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehezítettséggel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az iskola a BTMN-tanulókat a szakértői bizottság véleményének figyelembevételével együtt neveli, oktatja a többi tanulóval, vagy egyéni munkarend szerint (egyéni foglalkozást, heti tíz óra) tesz lehetővé. A gyermek további fejlesztése érdekében fejlesztő pedagógus által tartott fejlesztő foglalkozást biztosít.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehezítettséggel küzdő tanulóknál fontos szerepet játszanak a tanulóadottságai, organikus tényezők, mentálistényezők. A túlzott szigorúság vagy éppen engedékenység, következetlenség éppúgy okozhat zavart. Egyik legalapvetőbb ok a

kudarccal, ami gyakran vezet oda, hogy a gyermek nem tud lépést tartani az osztálytársaival, beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzd. Ha a tanuló már többször ismételt osztályt és nem a korának megfelelő korcsoportban tanul szintén fokozott odafigyelést igényel. Nevelési nehézség származhat abból is, ha a nevelők és tanulók közötti viszony nem megfelelő.

11.2.1.1. Feladatok

- megelőzés, melynek alapja a szeretetteljes, vidám, elfogadó iskolai légkör
- nyugodt, kiegyensúlyozott, határozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartás
- tanári kommunikáció eszközeinek használata
- pozitív tulajdonságok, képességek felkutatása, tovább fejlesztése, biztatás minden tanórán a nevelő testület minden tagja részéről
- közös, kedvelt tevékenységek szervezése (szakkörök, kirándulások, papírgyűjtés stb.)
- szabadidős tevékenységek ajánlása
- tanórákon siker élményhez juttatás
- együttműködés a szülővel (Az okok feltárása. A szülő bevonása a nevelési probléma megoldásába, segíteni őket a megfelelő módszerek megismertetésével. Szociális helyzet felmérés, család megismerése, környezettanulmány.)
- eset megbeszélő fórum, konkrét esetek tekintetében az osztályban tanító pedagógusok között
- súlyos esetben szakszolgálati szakember segítségének kérése
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott feladatok adása
- helyes konfliktuskezelés megtanítása (osztályfőnöki órán, beszélgetőkör alkalmával)
- a tanulóknak lévő feszültség oldása játékos helyzet gyakorlatokkal, dráma pedagógiai módszerekkel (megtanítani a tanulókkal a célirányos tervezést, szervezést, szabályok alkotását azok elfogadását és betartását)
- a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltak fokozott figyelembevételre
- a tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szemelőtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszédre alapul

11.2.1.2. Tanórai feladatok

Különös tekintettel az alábbiakra:

- kéttanítós modell alkalmazása
- a követelmény teljesítéséhez hosszabb idő biztosítása, egyénre szabott segítő differenciálás, önmagukhoz viszonyított fejlődés értékelése,
- egyéni bánásmód,
- egyénre szabott feladatok kijelölése,
- a pozitív megnyilvánulások erősítése, sikerélményhez juttatás,
- hangsúlyos differenciált tanulás szervezési eljárások,
- aktív tanulás a tanulói kompetencia fejlesztés,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása,
- multidiszciplináris órák,
- a teamtanítás alkalmazása,
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás,

- tevékenységközpontú tanulásszervezési formák előnyben részesítése,
- kutatásalapú, felfedező, tevékeny,
- témnapok, témahetek, tematikushetek és projektek.

11.2.1.3. Siker kritériumok:

- ha a beilleszkedési és magatartási zavarok kompenzálására megfogalmazott tevékenységek megvalósulnak
- ha a tanulóluzamosabb ideig konfliktus nélkül tanul a közösségben, együttműködik tanáraival és társaival egyaránt
- ha fejlődés mutatkozik az érzelmi intelligencia szintjén
- elfogadja és betartja a szűkebb és tágabb közösség által jóváhagyott szabályokat
- ha az osztályközösség befolyásolja és segíti a problémás tanulót
- ha az iskolában tanuló gyermekek magatartása, viselkedése összességében javult
- ha a tárgyi feltétel–tanterem, ahol nyugodt környezetben meg lehet a problémákat beszélni biztosított
- ha a megfelelő személyi feltétel (pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus) jelenléte biztosított

11.2.2. Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az iskolai szakaszban ki alakuló tanulási kudarcoknak már az óvodában vannak érezhető előjelei. Ezért már abban a korosztályban fel kell figyelniük a pszichikusfunkciók elmaradására, a részképesség problémáira, a viselkedési, magatartási, beilleszkedési zavarral, a tanulásnehézséggel, és a logopédiai eltérésekkel küzdőgyermekre. Ha az egyéni foglalkozás nem hoz eredményt, szakemberhez kell irányítani a gyermeket. Nagy felelősséget jelent a pedagógiai szakszolgálat részéről az iskolaérettség igazolása. Habár első osztályba csak iskolaérettnek nyilvánított gyerekeket vehetünk fel, mégis minden évben kiderül 1-2 gyermegről, hogy az általános iskolai követelményeknek nem vagy csak nagyon gyenge szinten tud meg felelni. Az óvoda-iskola átmenet programjának keretei között tanítóink segítséget nyújtanak iskola éretté válásban.

11.2.2.1. Célja:

- az óvoda-iskola közötti átmenet enyhítése
- felkészítés az első osztályra
- a tanulási kudarcok megelőzése

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása esetében az a cél, hogy ezek a gyerekek valóban az állapotuknak, helyzetüknek megfelelő foglalkozást, oktatást kapják. Az- iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók kiscsoportos, szakirányú gyógypedagógiai fejlesztésben részesülnek.

Feladatok

- a szakértői vélemények megismerése, az ajánlások figyelembe vétele valamennyi pedagógus számára
- a pedagógus, a gyermek /tanulói és a szülői attitűd formálása, együttműködés
- személyes példaadás
- a közvetlen ismeret és tapasztalat szerzés lehetőségének megteremtése
- pozitív érzelmi viszony kialakítása a probléma helyzetek megoldásához
- a logikus gondolkodás megalapozásához
- a feladattudat, feladattartás, szabálykövetés kialakítása

- a szülők tájékoztatása
- empátiára, toleranciára, elfogadásra nevelés
- kooperatív technikák alkalmazása
- megfelelő nevelési, tanulási módszerek kiválasztása
- rugalmas alkalmazkodás a tanulásszervezésben, heterogén csoportok kialakításában
- differenciálás
- együttműködés szakemberekkel
- felzárkóztató foglalkozások szervezése
- konzultációslehetőségek
- iskolai átmenetek támogatása

Tanórai feladatok

- az értőolvasás, a kommunikációs képességek, az önálló ismeretszerzés képességének kiemelt fejlesztése,
- az információ szerzés, szelektálás, felhasználás képességének fejlesztése
- lehetőség szerint csoportbontások
- tanulásmódszertan oktatása
- a tantárgyi tartalmak figyelembevételével a tanulói sajátosságokhoz való illesztése
- tevékenység központú tanulás szervezési formák előnyben részesítése
- egyéni haladási ütem biztosítása
- differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés
- egyéni módszerek alkalmazása
- az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.
- tanulóértékelés egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembe vételével valósítjuk meg
- teamtanítás
- digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazása

Sikerkritériumok

- ha a tanuló beilleszkedése zökkenőmentes
- ha önmagához viszonyított fejlődése mérhető
- ha az együtt nevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása
- a pedagógus a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba
- ha sikeres a pályaorientáció

12. A szociális hátrányok leküzdésére irányuló tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységünkkel a tanulók esélyegyenlőségét kívánjuk elősegíteni.

A szükséges, a naprakész információ érdekében szoros kapcsolatot tartunk a gyermekjóléti szolgálattal, a védőnői szolgálattal, a gyermekorvossal. A tanulók körülményeiről átadjuk információinkat, kölcsönösen segítjük egymás munkáját.

Felhasználjuk a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősünk, osztályfőnök megfigyeléseit, folyamatosan tájékozódunk a tanuló(k) körülményeiről.

Elősegítjük, és a gyermekek körében szorgalmazzuk, hogy ismerjék meg és éljenek azokkal a kulturális és technikai lehetőségekkel, amelyeket családjuk nem, de az iskola biztosítani tud.

A szülőket szülői értekezleten, fogadóórákon rendszeresen tájékoztatjuk a szociális juttatások lehetőségeiről.

Igénybe tudják venni a kedvezményes diákéteztetést az önkormányzatok szervezésében. A napi étkeztetés lebonyolításában közreműködünk.

A nehézségek enyhítését szolgálják a tanulókkal való egyéni és kiscsoportos foglalkozások (tanórákon differenciálás), a pedagógiai asszisztensek bekapcsolása az órai munkába, a kéttanítós modell alkalmazása.

Középiszkolára felkészítő foglalkozásokat tartunk matematikából, magyarból.

12.1. Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet az osztályfőnökök, a szaktanárok, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, az iskolai dolgozók, a szülők, a gyermekvédelmi szakemberek összehangolt munkájukkal végzik. A gyermekvédelem minden pedagógus kötelessége.

Alapelvek

- a pedagógiai munka legfontosabb alapelve a gyermek érdekeinek szem előtt tartása illetve személyiségi jogainak tiszteletben tartása, az esélyegyenlőség biztosítása
- toleráns, empatikus szemléletet kell kialakítani az egész intézményben, azaz egyetlen tanulót sem érhet hátrányos megkülönböztetés vallása, nemzeti és etnikai hovatartozása, vagy bármilyen más rajta kívül álló ok miatt
- a problémák mielőbbi feltárása érdekében bizalmi kapcsolatot és érdekközösséget kell kialakítani a szülővel, hogy a szülő is érezze, hogy a gyermekkel kapcsolatos problémák megoldása közös feladat
- törekedni kell arra, hogy a szülők tudjanak annak lehetőségéről, hogy az iskola keretein belül is fordulhatnak segítségért
- mivel az iskola, a gyermek szocializációs folyamatába 6-7-8 éves korukban lép be, mikor már berögzült, nehezen befolyásolható szokások alakultak ki, olyan módszereket igyekszünk alkalmazni, amely ezeket a szokásokat pozitív irányba tudják terelni
- életvezetési tanácsokkal igyekeznünk kell, hogy a családok problémái enyhíthetőek legyenek
- egyenlő bánásmód és esélyek egyenlősége
- titoktartás, amennyiben nincs jelentési kötelezettség.

Általános cél

- a prevenció, a tanulók hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség
- kialakulásának megelőzése
- a veszélyeztetettség mielőbbi feltárása
- a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek rendszeresen járjanak iskolába
- a gyermekek számára olyan biztonságos légkör kialakítása, melyben

- személyiségfejlődésük optimális lehet
- mentálisan és testileg egészséges fiatalok nevelése, egészséges kultúrájuk
- színvonalának emelése
- demokratikus, harmonikus iskolai légkör megteremtése
- az anyagi vagy erkölcsi szempontból veszélyeztetett gyermek indulási hátrányának enyhítése, esélykülönbségének csökkentése
- képességkibontakoztatás és tehetséggondozás
- lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók megsegítése

Feladatok:

- a tanulók egyéni érdekeinek segítése
- a tanulók csoportérdekeinek segítése
- a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolat harmonizálása
- a pedagógusok és szülők közötti kapcsolat harmonizálása
- a tanulók lelki egészségének megóvása
- a testi-, értelmi-, érzelmi fejlődés segítése
- a szociális hátrányok enyhítése
- jó képességű és tehetséges gyermekek felkutatása, kiszűrése
- tehetséggondozásban segítségnyújtás
- a tanulók káros szenvedélyektől való megóvása
- felkészítés a környezeti hatásokhoz való alkalmazkodásra.

13. Tanulói jogviszony, átjárhatóság

Tanulói jogviszony az általános iskolában és az alapfokú művészeti iskolában is felvétel vagy átvétel útján keletkezik, amely jelentkezéssel történik, s róla az iskola intézményvezetője dönt. A jogviszony a beiratás napján jön létre.

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja határozza meg azokat a kötelező és alapvető tartalmakat, amelyek adott művészeti ágon belül az intézmények közötti átjárhatóságot biztosítják. Az évfolyamok és iskolák közti átjárhatóság biztosítására szükség esetén különbözeti vizsgát szervezünk. Amennyiben a tanuló teljesíti az adott évfolyamra bocsátás követelményeit, úgy abba az évfolyamba átvehető.

13.1. 1. évfolyamra való beiratkozás

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek tanköteles korú legyen.

Az iskolába jelentkezéskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját
- a szülő személyi azonosító dokumentumát és lakcímkártyáját
- a gyermek törvényes képviselőjéről szóló hivatalos okiratot
- a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

A szülő gyermeke iskolába történő beiratásával elfogadja intézményünk pedagógiai programját.

Az alapfokú művészeti iskola néptánc vagy festészet és szobrászat tanszakára való beiratkozás feltételei megegyeznek az általános iskolába való beiratkozás feltételeivel.

Ha a gyermek több művészeti iskola tanulója, a szülő írásban nyilatkozik arról, melyik művészeti iskolában kívánja térítési díj ellenében igénybe venni a művészetoktatást.

13.2. Belépés az iskola felsőbb évfolyamaira átvétel útján

A 2-8. osztályba történő átvételnél be kell mutatni:

- a tanuló születési anyakönyvi kivonata
- a szülő személyi azonosító dokumentumát és lakcímkártyája
- a tanuló lakcímkártyája
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt / igazolás
- értesítés iskolaváltoztatásról nyomtatvány
- TAJ szám igazolására szolgáló kártya
- sajátos nevelési igényű gyermek esetében a szakértői bizottság szakértői véleménye
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetén szakvélemény
- elvált szülők esetében a felügyeleti jogot igazoló határozatot
- együtt élő szülők esetében mindkét szülő által aláírt kérelem az iskolaváltásról

14. Az iskola helyi tanterve

14.1 A választott kerettanterv

Iskolánk a besenyszögi székhely- és a tiszasülyi tagintézményében eltérő helyi tanterv szerint működik. Intézményünk helyi tantervét a 2020/2021-es tanévtől kifutó rendszerben A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet figyelembevételével, a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben a 2020-ban kiadott Nemzeti Alaptanterv és a hozzá tartozó Kerettantervek szerint határozza meg.

A kerettantervek által előírt tartalmak a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeret kilencven százalékát fedik le. Egy heti öt (évi 180) órás időkerettel rendelkező tantárgy kerettanterve tehát heti fél (évi 18) óra szabad időkeretet biztosít a tantárgy óraszámán belül a pedagógusnak, melyet a helyi igényeknek megfelelően a kerettanterven kívüli tantárgyi tartalommal, illetve gyakorlással tölthet meg.

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm.rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: Nat) átdolgozott kerettantervek alapján átdolgozott helyi tantervet 2020. szeptember 1-jén kell bevezetni az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamokon. A továbbiakban a bevezetés tanévenként felmenő rendszerben történik.

tanterv/tanév	2020/2021.	2021/2022.	2022/2023.	2023/2024.
2012. évi kerettanterv (kifutó)	2.3.4.évfolyam 6.7.8.évfolyam	3.4.évfolyam 7.8.évfolyam	4.évfolyam 8.évfolyam	----- -----
2020. évi kerettanterv (felmenő)	1.évfolyam 5.évfolyam	1.2.évfolyam 5.6.évfolyam	1.2.3.évfolyam 5.6.7.évfolyam	1.2.3.4.évfolyam 5.6.7.8.évfolyam

12.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

2020/2021. tanév

BESZENYSZÖG	KT 2020	KT 2012	KT 2012	KT 2012	KT 2020	KT 2012	KT 2012	KT 2012
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+2	6+2	4	4	3+1	4
Matematika	4	4	4	4	4	3+1	3+1	3+1
Történelem					2			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2
Hon- és népismeret								
Etika / Hittan	1				1			
Erkölcstan /Hit és erkölcstan		1	1	1		1	1	1
Környezetismeret		1	1+1	1+1				
Természettudomány					2			
Természetismeret						2+1		
Kémia							1	2
Fizika							2	1+1
Biológia–egészségtan							2	1+1
Földrajz							1	2
Idegennyelv	+2	+2		2	3+1	3+1	3+1	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc								
Technika és tervezés	1				1			
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1		1	1	
Digitáliskultúra					1			
Informatika						1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1			
Osztályfőnöki						1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020.	22				27			
Rendelkezésre álló órakeret NAT2012.		23	22	24		25	28	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT2020.	2				1			
Szabadon tervezhető órakeret NAT2012.		2	3	3		3	3	3
Óraszám összesen NAT2020	24				28			
Óraszám összesen NAT2012		25	25	27		28	31	31
Hittan (+1)	1				1			
Hit és erkölcstan (+1)		1	1	1		1	1	1
Összesen +1 hittannal (NAT2020):	25				29			

Összesen+1 hit és erkölccstannal (NAT2012):		26	26	28		29	32	32
--	--	----	----	----	--	----	----	----

2020/2021.tanév

TISZASÜLY	KT 2020	KT 2012	KT 2012	KT 2012	KT 2020	KT 2012	KT 2012	KT 2012
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+2	4	4	3+1	4
Matematika	4+1	4+1	4	4	4	3+1	3+1	3+1
Történelem					2			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek						2	2	2
Hon- és népismeret								
Etika / Hittan	1				1			
Erkölcstan / Hit és erkölcstan		1	1	1		1	1	1
Környezetismeret		1	1+1	1+1				
Természettudomány					2			
Természetismeret						2		
Kémia							1	2
Fizika							2	1+1
Biológia–egészségtan							2	1+1
Földrajz							1+1	2
Idegennyelv				2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc								
Technika és tervezés	1				1			
Technika, életvitel és gyakorlat		1	1	1		1	1	
Digitáliskultúra					1			
Informatika						1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1			
Osztályfőnöki						1	1	1
Rendelkezésreálló órakeret NAT2020.	22				27			
Rendelkezésreálló órakeret NAT2012.		23	22	24		25	28	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT2020.	2				1			
Szabadon tervezhető órakeret NAT2012.		2	3	3		3-1	3	3
Óraszám összesen NAT2020	24				28			
Óraszám összesen NAT2012		25	25	27		27	31	31
Hittan (+1)	1				1			
Hit és erkölcstan (+1)		1	1	1		1	1	1
Összesen+1 hittannal (NAT2020):	25				29			

Összesen+1 hit és erkölccstannal (NAT2012):		26	26	28		28	32	32
--	--	----	----	----	--	----	----	----

2021/2022.tanév

BESENYSZÖG	KT 2020	KT 2020	KT 2012	KT 2012	KT 2020	KT 2020	KT 2012	KT 2012
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv- és irodalom	7	7	6+2	6+2	4	4	3+1	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek							2	2
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1			1	1		
Erkölcstan/Hit és erkölcstan			1	1			1	1
Környezetismeret			1+1	1+1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							2	1+1
Biológia-egészségtan							2	1+1
Földrajz							1	2
Idegennyelv	+2	+2		2	3+1	3+1	3+1	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc								
Technika és tervezés	1	1			1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat			1	1			1	
Digitáliskultúra					1	1		
Informatika							1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1		
Osztályfőnöki							1	1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020.	22	22			27	27		
Rendelkezésre álló órakeret NAT2012.			22	24			28	28
Az iskola általszabadon tervezhető NAT2020.	2	2			1	1		
Szabadon tervezhető órakeret NAT2012			3	3			3	3
Óraszám összesen NAT2020	24	24			28	28		
Óraszám összesen NAT2012			25	27			31	31
Hittan (+1)	1	1			1	1		
Hit és erkölcstan (+1)			1	1			1	1
Összesen +1 hittannal (NAT2020):	25	25			29	29		
Összesen +1 hit és erkölcstannal (NAT2012):			26	28			32	32

2021/2022.tanév

TISZASÜLY	KT 2020	KT 2020	KT 2012	KT 2012	KT 2020	KT 2020	KT 2012	KT 2012
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyarnyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+2	4	4	3+1	4
Matematika	4+1	4+1	4	4	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2		
Történelem, társadalmi- és állampolgári ismeretek							2	2
Hon-és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1			1	1		
Erkölcstan/Hit és erkölcstan			1	1			1	1
Környezetismeret			1+1	1+1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							2	1+1
Biológia–egészségtan							2	1+1
Földrajz							1+1	2
Idegennyelv				2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc								
Technika és tervezés	1	1			1	1		
Technika, életvitel és gyakorlat			1	1			1	
Digitáliskultúra					1	1		
Informatika							1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1		
Osztályfőnöki							1	1
Rendelkezésreálló órakeret NAT2020.	22	22			27	27		
Rendelkezésreálló órakeret NAT2012.			22	24			28	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT2020.	2	2			1	1		
Szabadon tervezhető órakeret NAT2012.			3	3			3	3
Óraszám összesen NAT2020	24	24			28	28		
Óraszám összesen NAT2012			25	27			31	31
Hittan (+1)	1	1			1	1		
Hit és erkölcstan (+1)			1	1			1	1
Összesen+1 hittannal (NAT2020):	25	25			29	29		

Összesen+1 hit és erkölcsannal (NAT2012):			26	28			32	32
--	--	--	----	----	--	--	----	----

2022/2023.tanév

BESZENYSZÖG	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2012	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2012
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	6+2	4	4	3+1	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek								2
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1	1		1	1	1	
Erdőcstan/Hit és erdőcstan				1				1
Környezetismeret			1	1+1				
Természettudomány					2	2	4	
Kémia								2
Fizika								1+1
Biológia–egészségtan								1+1
Földrajz							2	2
Idegennyelv	+2	+2	+2	2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1		1	1	1	
Technika, életvitel és gyakorlat				1				
Digitáliskultúra			1		1	1	1	
Informatika								1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1	1	
Osztályfőnöki								1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020.	22	22	22		27	27	29	
Rendelkezésre álló órakeret NAT2012.				24				28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT2020.	2	2	2		1	1	1	
Szabadon tervezhető órakeret NAT2012.				3				3
Óraszám összesen NAT2020	24	24	24		28	28	30	
Óraszám összesen NAT2012				27				31

2022/2023.tanév

TISZASÜLY	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2012	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2012
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	6+2	4	4	3+1	4
Matematika	4+1	4+1	4	4	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek								2
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1	1		1	1	1	
Erkölcstan /Hit és erkölcstan				1				1
Környezetismeret			1	1+1				
Természettudomány					2	2	4	
Kémia								2
Fizika								1+1
Biológia–egészségtan								1+1
Földrajz							2	2
Idegennyelv				2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1		1	1	1	
Technika, életvitel és gyakorlat				1				
Digitáliskultúra			1		1	1	1	
Informatika								1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1	1	
Osztályfőnöki								1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020.	22	22	22		27	27	29	
Rendelkezésreálló órakeret NAT2012.				24				28
Az iskolaáltal szabadon tervezhető NAT2020.	2	2	2		1	1	1	
Szabadon tervezhető órakeret NAT2012.				3				3
Óraszám összesen NAT2020	24	24	24		28	28	30	
Óraszám összesen NAT2012				27				31

2023/2024.tanév

BESENYSZÖG	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	5	5+1	4	4	3+1	3+1
Matematika	4+1	4	4	4+1	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgáriismeretek								1
Hon-és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia – egészségtan							2	1
Földrajz							2	1
Idegennyelv		+2	+2	2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitáliskultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020.	22	22	22	23	27	27	29	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT 2020.	2	2	2	2	1	1	1	2
Óraszámösszesen NAT 2020	24	24	24	25	28	28	30	30

2023/2024.tanév

TISZASÜLY	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyaryelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	5+1	4	4	3+1	3+1
Matematika	4+1	4+1	4	4+1	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgáriismeretek								1
Hon-és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia–egészségtan							2	1
Földrajz							2	1
Idegennyelv				2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitáliskultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1	1	1
Rendelkezésreálló órakeret NAT2020.	22	22	22	23	27	27	29	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT2020.	2	2	2	2	1	1	1	2
Óraszámösszesen NAT2020	24	24	24	25	28	28	30	30

2024/2025.tanév

BESENYSZÖG	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5	5+1	4	4	3+1	3+1
Matematika	4+1	4	4	4+1	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia-egészségtan							2	1
Földrajz							2	1
Idegennyelv			+2	2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitáliskultúra		+1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020.	22	22	22	23	27	27	29	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT 2020.	2	2	2	2	1	1	1	2
Óraszám összesen NAT2020	24	24	24	25	28	28	30	30

2025/2026.tanév

BESENYSZÖG	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020	KT 2020
Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4	3+1	3+1
Matematika	4+1	4	4+1	4+1	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia-egészségtan							2	1
Földrajz							2	1
Idegennyelv				2	3+1	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuáliskultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitáliskultúra		+1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségnevelés					1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret NAT2020	22	22	22	23	27	27	29	28
Az iskola által szabadon tervezhető NAT2020.	2	2	2	2	1	1	1	2
Óraszám összesen NAT2020	24	24	24	25	28	28	30	30

12.3. A csoportbontás szervezésének elvei

Az osztályokat a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 6. sz. mellékletében meghatározottak szerint szervezzük. A tanulók heti kötelező óraszama és az osztályok engedélyezett heti időkerete különbözetét csoportbontások, egyéb foglalkozások megtrátására vesszük igénybe.

Az osztályokat a lehetőségek (a személyi feltételek rendelkezésre állása) és a szükségletek (osztálylétszám, rendelkezésre álló tárgyi feltételek) figyelembevételével, előzetes egyeztetés után a fenntartó engedélyével a következő tanítási órákon bontjuk a hatékony készségfejlesztés és az alkalmazható tudás megszerzése céljából:

- informatika
- idegennyelv
- etika, hit és erkölcsstan

13. Alapfokú Művészeti Iskola

13.1 A nevelő- oktató munka pedagógiai alapelvei

13.1.1. A művészetoktatási célunk:

- Az egyetemes és nemzeti kultúra művészeti értékeinek megismerése.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a különböző kultúrák iránti nyitottságra.
- Színvonalas, sokoldalú képzést valósítunk meg a választott művészeti ágban, amely felkészít a félévi és év végi vizsgákra, bemutatókra, fellépésekre.
- A művészeti neveléssel elősegítjük a tanuló tehetségének kibontakozását, önállóságának, magabiztosságának folyamatos fejlődését.
- Tanulóink megismerik a művészeti kultúra értékeit, amelynek a személyiségbe történő beépülése az élet örömeinek felismerését és átélését teszi lehetővé.
- Különleges esztétikai élményt nyújtunk azáltal, hogy tanulóinkat alkalmassá tesszük arra, hogy ne csak befogadói, de alkotói is legyenek a művészeti tevékenységnek.
- Erkölcsi tartásra törekvő egyéni és közösségi nevelést valósítunk meg, amikor együttműködési készséget, ugyanakkor az egészséges versenyszellemet alakítunk ki a művészeti értékek felfedeztetésével.
- Kialakítjuk, illetve fejlesztjük az adott művészeti tevékenységhez szükséges alkotói készséget.

Az intézményben folyó nevelés - oktatás teljes ideje alatt az alapvető készségek biztos kialakítása után a képességek fejlesztésére helyezük a hangsúlyt. A szilárd alapokat megteremtve nyitottá, fogékonyakká tesszük a tanulókat az értékek befogadására, önmaguk megismerésére, kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában. Érzelemközpontú nevelésünk és oktatásunk fokozatosan teljesítmény központúvá válik, kialakul a sikereket és kudarccokat egyaránt elviselni tudó tudás.

Tanulóinkat az élet tiszteletére, a természet szeretetére, az emberi munka, kultúra megbecsülésére, az egészséges életvitel igényére, s az ehhez szükséges önfenntartásra, az erkölcsös cselekvés igényére és igényére, a természetben és az emberi alkotásban megjelenő szépség értékelésére, valamint tevékeny és alkotó életre neveljük.

13.1.2. A néptánc tanszak tantárgyai oktatásának cél-és feladatrendszere

Az alapfokú művészetoktatás követelményei, és tantervi programja lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének és mozgáskultúrájának sokirányú fejlesztésére, fizikai állóképességének, ügyességének, cselekvő biztonságának, ritmusérzékének, hallásának, térés formaérzékének fejlesztésére, gazdagítására. Egészséges életmódra, magabiztosságra, határozottságra, érzelmi nyitottságra neveli. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenység és a művészetek iránt. Kibontakoztatja a tanulók kreativitását, improvizációs képességét, készségét. A program keretében folyó táncművészeti nevelés alkalmat ad a néptánc műfajai iránt érdeklődő és fogékony tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a művészeti szakterületen való jártasságok megszerzését és gyakorlását. Figyelembe veszi az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat, a tanulók

érdeklődésére, tapasztalataira, folyamatos technikai fejlődésére építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket.

A táncművészeti oktatás célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét, biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A művészeti nevelés feltárja a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség.

13.1.3. Az alapfokú képzőművészeti oktatás célrendszere és funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására. A tervező, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kézügyességet, technikai érzékenységet fejleszti, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket.

13.1.4. A képzőművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai.

Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségeire. Ismertesse meg az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.

Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, műfaji sajátosságait.

Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására és készítse fel a tanult művészeti kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót :

- a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére
- a vizuális információk, közlemények megértésére
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra
- a tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra
- a legfontosabb kifejezőeszközök, kompozíciós eljárások ismeretére
- élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére, alkotásra
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására
- tanulmányok, szabadtéri vázlatok készítésére
- eszközhasználatra, anyagalakításra
- a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére
- a természeti szépségek, művészetek, műalkotások befogadására
- műelemzési eljárások alkalmazására

Alakítsa ki a tanulóban :

- az esztétikum iránti igényt

- az esztétikai érzékenységet
- az alkotó magatartást és az ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

13.2. Értékelés az alapfokú művészeti iskola tanszakain:

Az értékelés szóban és írásban történik.

Az előképzőben szöveggel, értékelő lapon:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A szöveges minősítést a térítési díj/tandíj összegének megállapításához az alábbiak szerint érvényesítjük:

kiválóan teljesített = 5

jól teljesített = 4

átlagosan teljesített = 3

megfelelően = 2

felzárkóztatásra szorul = 1

Az alapfokon, illetve a továbbképzőben számokkal kifejezett ötfokozatú érdemjeggyel értékelünk. Havonta legalább egy érdemjeggyel értékeljük a tanuló munkáját, amely bekerül a naplóba és a tájékoztató füzetbe minden tantárgyból.

14. Táncművészet

Ismertesse meg a tanulóval:

- Mozgásszerveinek funkcióját.
- A különböző mozgásformák összekötését.
- A klasszikus balett lépésanyagát.
- A táncstílus sokféleségét.
- A különböző tánc technikák mozgásformáit.
- A tánc történetét.

Fejlessze a tanulók:

- Technikai adottságait.
- Mozgás emlékezetét.
- Testi-lelki teherbírását.
- Tér-forma érzékét.
- Hallását.
- Ritmusérzékét.
- Koordinációs készségét.
- Dinamikai különbségek iránti érzékét.
- Előadási készségét.
- A mozgás pontos zenei kivitelezését.
- Magabiztos fellépését.

Alakítsa ki a tanulóban:

- A tánc iránti szeretetet.
- Az interpretáláshoz szükséges önfegyelmet.
- Az önkontrollt és annak tudatos használatát.
- Új, rendszeres munka igényét.
- A munkában való részvételhez szükséges megfelelő magatartásformát.
- A gondolkodás szükségességének tudatát.

- A művészetek iránti nyitottságot.

Ösztönözze a tanulót:

- Az igényes munkára.
- A színházi, táncsemények látogatására.
- Alkalmi eseményeken való szereplésre.
- Érzelmi nyitottságra.
- Az egészséges életmódra.
- Külső megjelenésre (testtartás, ápoltság, öltözködés).
- Igényességére.

Adjon teret a tanuló:

- Fantáziájának kibontakozására.
- A kreativitás megnyilvánulására.
- Az improvizációs készség kibontására.

Tudatosítsa a tanulóban, hogy a tánc tanulásán keresztül fejleszti saját:

- Akaratát.
- Ízlését, személyiségét.
- Alkalmazkodó képességét.

Irányítsa a tanulót:

- Szakirányú továbbtanulásra.
- A továbbképző folytatására.
- Az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

14.1. Óraterv néptánc tanszakra

FŐTÁRGY

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon) Néptánc (1-6. alapfokú)

KÖTELEZŐ TANTÁRGY

Folklórismeret (3-6. alapfokú évfolyamon)

Választható tantárgyak:

Népi játék (1-2. előképző évfolyamon)

Néptánc (1-6. alapfokú)

Népzenei alapismeretek (1-6. alapfokú)

	NÉPTÁNC							
	Évfolyamok							
	Előkészítő		Alapfok					
	1.	2.	1	2	3	4	5	6
Főtárgy: népi játék	4	4	-	-	-	-	-	-
Főtárgy: néptánc	-	-	3	3	3	3	3	3
Kötelező tárgy: folklórismeret	-	-	-	-	1	1	1	1

Kötelezően választható tárgy			1	1				
Összesen:	4	4	4	4	4	4	4	4

15. Képzőművészet területén

- A tanuló ismerje meg a képzőművészet és a kézműves tevékenységek minél szélesebb körét.
- Alakuljon ki benne a képzőművészet és a kézművesség iránti nyitottság, érdeklődés.
- Tudjon pozitívan viszonyulni a természethez és a múlt értékeihez.
- Rendelkezzen ismeretekkel a természetes anyagokról és felhasználási lehetőségeikről, a tárgyalkotás szerepéről, területeiről, szempontjairól.

Legyen jártas:

- A képzőművészet és a kézművesség eszközeinek segítségével elképzelései, ötletei megvalósításában.
- Egyszerű technológiájú tárgyak készítésében, a felhasznált anyagok megfigyelésében.
- A képzőművészeti és a kézműves munkafolyamatok alkalmazásában (tervezés, anyag-és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés) a gazdaságos munkavégzésben.
- A munkafolyamatokhoz szükséges eszközök megfelelő, balesetmentes eszközök használatában.
- Tárgyak elemzésében.

Legyen képes:

- A megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására.
- Az önálló tárgyalkotásra, esztétikus, igényes kivitelezésű termékek létrehozására.
- Fedezze fel a tárgyakban rejlő esztétikumot, a kézművesség szerepét a modern körülmények között és saját életében.

A képző- és iparművészet műfaj képzési szerkezete

A Képző- és iparművészet műfaj közös tanszaka az előképző évfolyamokon és az alapfok 1-3. évfolyamain:

Képző művészeti tanszak

A Képző- és iparművészet műfaj hat egyedi szakmai tanszaka az alapfok 4. évfolyamától a továbbképző 10. évfolyamáig:

Grafika és Festészet

Szobrászat és kerámia

Az előképző, az alapfok és a továbbképző évfolyamok tantárgyi felépítése

Fő tárgyak

Előkészítő 1-2. évfolyam - Vizuális alapozó gyakorlatok

Alapfok 1-3. évfolyam - Grafika és festészet alapjai

Kötelező tárgy

Alapfok 1-6. és a továbbképző 7-10. évfolyam

- Vizuális alkotó gyakorlat

Fő tárgyak az egyedi tanszakokon az alapfok 4-6. és a továbbképző 10. évfolyamáig

– Grafika és festészet tanszak

- Grafika és festészet műhelygyakorlat

Szobrászat és kerámia tanszak

- Szobrászat és kerámia műhelygyakorlat

Választható tantárgyak: Alapfok 1-6. és továbbképző Népművészet Alapfok 3-6. –

Művészettörténet

Tanszakok		Előkészítő		Alapfok					
Évfolyamok		1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Fő tárgyak	Vizuális alapozó gyakorlatok	2-4	2-4						
	Grafika m festészet alapjai			2	2	2			
	Tanszaki műhelygyakorlat						2	2	2
Kötelező tárgy	Vizuális alkotó gyakorlat			2	2	2	2	2	2
Választható tárgyak	Népművészet		1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
	Művészettörténet					1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra		2-(4)	2-(4)	4 - (6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)

Legitimáció

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete megtárgyalta, és a 2024 év február hó 9. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Besenyszög, 2024. év február. hó 9. nap

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
intézményvezető

Fenntartói nyilatkozat

Aláírással tanúsítom, hogy a Szolnoki Tankerületi Központ mint fenntartó döntésre jogosult vezetője a fenti Pedagógiai Programmal egyetért, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében jóváhagyja.

Kelt: Szolnok, ... év ..... hó ..... nap

.....
a fenntartó képviselője